

2017

Ársskýrsla skóla- og frístundasviðs
Reykjavíkurborgar

Efnisyfirlit

Betra starfsumhverfi og framsækin menntastefna	3
Skipurit og lykiltölur	4
Skóla- og frístundaráð	5
Stefnumótandi ákvarðanir	6
Eftirlit	10
Samráð við stjórnendur	10
Dagforeldrar	11
Leikskólar	12
Grunnskólar	14
Mötuneyti	17
Frístundastarf	18
Skólahljómsveitir og tónlistarskólar	22
Skóla- og frístundastarf án aðgreiningar	23
Þverfagleg verkefni	27
Fullorðinsfræðsla	30
Starfsmenn og starfsþróun	30
Rannsóknir og kannanir	32
Ráðstefnur og málþing	33
Verðlaun og styrkir	34
Viðburðir	38
Fjármál	39
Útgáfur sviðsins	41

Reykjavíkurborg

Ársskýrsla skóla- og frístundasviðs Reykjavíkurborgar 2017

Gefin út 2018

Ábyrgð: Helgi Grímsson sviðsstjóri

Umsjón: Sigrún Björnsdóttir upplýsingafulltrúi

Tölfræði: Hallgerður Inga Gestsdóttir

Hönnun og umbrot: Ivan Burkni

Ljósmyndir: Sigrún Björnsdóttir/Reykjavíkurborg

ISSN 1670-6951

Helstu heimildir:

Stefna og starfsáætlun skóla- og frístundasviðs Reykjavíkurborgar 2017

Fundargerðir skóla- og frístundasráðs

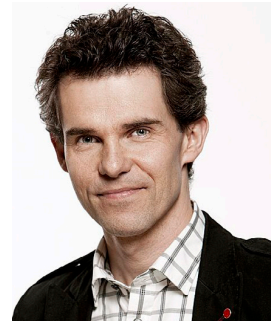
Niðurstöður ýmissa kannana

Fréttatilkynningar og fréttabréf

Vefur og FB Reykjavíkurborgar og SFS, www.skolarogfristund.is

Betra starfsumhverfi og framsækin menntastefna

Skúli Helgason, formaður skóla- og frístundaráðs.

Árið 2017 var viðburðaríkt í menntamálum borgarinnar. Eftir þungan róður í kjölfar fjármálahrunsins var vörn snúið í sókn og hafa fjárveitingar til menntamála aukist um 9 milljarða króna að raunvirði, eða nærri fjórðung frá árinu 2014. Sérstök áhersla var lögð á að greina og leggja til úrbætur á vinnuumhverfi starfsfólks í leikskólum, grunnskólum og frístundastarfi borgarinnar og unnu starfshópar að tillögugerð með aðkomu starfsfólks og stjórnenda. Markmið þeirrar vinnu er að leggja grunn að því að leikskólar, grunnskólar og frístundamiðstöðvar borgarinnar verði eftirsóknarverðari vinnustaðir þar sem ungt og eldra fólk vill starfa í umhverfi sem einkennist af fagmennsku, metnaði og nærandi samskiptum við börn og unglinga.

Eitt af brýnustu úrlausnarefnum í íslensku menntakerfi er að bæta úr nýliðunarskort og aukna álagi á kennara í leikskólum og grunnskólum. Og þar skiptir sköpum að ríki, borg og önnur sveitarfélög taki höndum saman við að auka veg kennarastarfsins og gripi til aðgerða til að fjölga þeim sem leggja stund á kennaranám. Ítarlegar tillögur starfshóps um nýliðun og bætt starfsumhverfi grunnskólakennara voru kynntar í lok ársins og var þeim fyrstu þegar hrint í framkvæmd með áherslu á ný úrræði og fjölgun sérhæfðs starfsfólks sem starfi við hlið kennara á vettvangi við að mæta fjölbreyttum þörfum nemenda. Sambærilegar tillögur starfshópa í leikskólum og frístundastarfi voru kynntar á fyrstu mánuðum nýs árs og verða þessi mál því í forgangi á komandi misserum, enda er fátt mikilvægara en að búa vel að starfsfólkinu sem vinnur með börnunum í borginni.

Eitt flóknasta verkefni ársins var að bæta úr þeim mönnunarbæði sem hefur jafnan fylgt þenslutímum í efnahagslífinu, en með samstilltu átaki stjórnenda, mannauðsdeildar og ráðsins náðist verulegur árangur við að ráða niðurlögum vandans með fjölbreyttum aðgerðum.

Á haustmánuðum 2016 var ákveðið að hefja vinnu við mótun menntastefnu Reykjavíkurborgar og hófst sú vinna formlega í janúar 2017 þegar tillaga þess efnis var samþykkt einróma í borgarráði. Vinnan hefur byggt á viðtæku samstarfi og samráði við alla sem hlutverki gegna í skólasamfélaginu; kennara, stjórn-

endur og annað starfsfólk, foreldra, fræðimenn, kjörna fulltrúa úr öllum flokkum í borgarstjórn, innlenda og erlenda ráðgjafa í menntamálum og síðast en ekki síst börn og unglinga. Nærri tíu þúsund manns hafa lagt gott til málanna í þessari stefnumótunarvinnu og almenningur hafði aðkomu í gegnum samráðsvefinn *Betri Reykjavík*, sem fjölmargir nýttu sér. Markmiðið er að ná samstöðu um þau atriði sem helst má efla til að auðga menntun og reynslu barna og unglinga í skóla- og frístundastarfinu og leggja til skýrar aðgerðir til að ná settu marki. Þegar þessi orð eru rituð er stefnumótunarvinnan á lokastigi og er stefnt að því að ný menntastefna verði lögð fram til samþykktar fljótlega eftir að ný borgarstjórn tekur til starfa sumarið 2018.

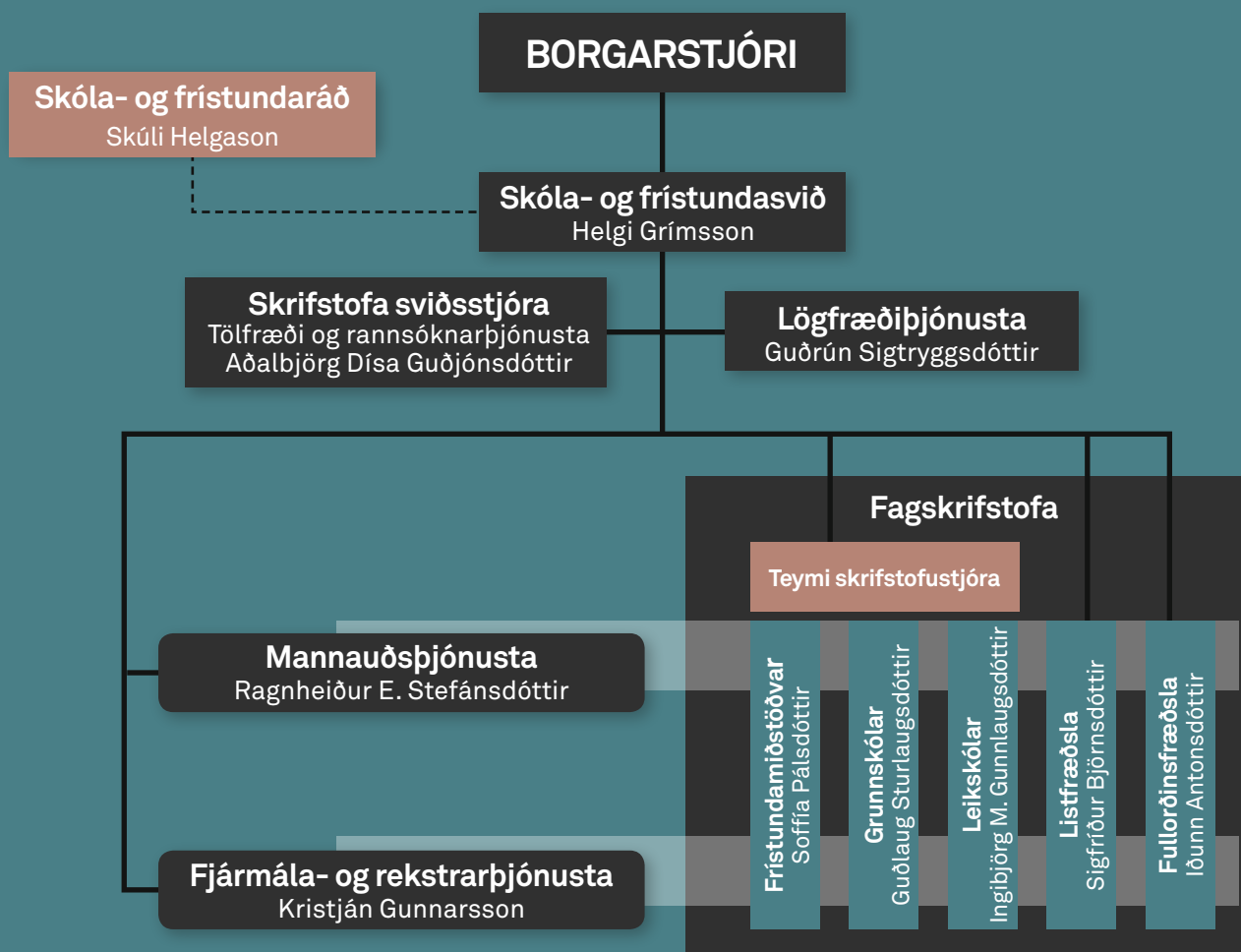
Það vakti athygli mína í stefnumótunarvinnunni hve mikill samhljómur var í tillögum frá vettvangi um að leggja þurfi aukna áherslu á hæfnipætti á borð við félagsfærni, sjálfsefningu og heilbrigði en einnig læsi og sköpun sem forsendu þess að styrkja félagslega og námslega stöðu barna og ungmenna. Með þessum áherslum og þeim viðtæku aðgerðum sem tengjast innleiðingu þeirra er lagður grunnur að framsækinni menntastefnu sem byggir á styrkleikum okkar fjölmennningarlega samfélags. Menntastefna Reykjavíkur fram til 2030 er að verða til og það dýrmætasta við hana er að hún er búin til af því öflugra fólki sem við eigum á vettvangi.

Mikilvægur áfangi náðist á árinu þegar fyrsta heildstæða frístundastefna Reykjavíkurborgar var samþykkt samhljóða í borgarstjórn. Hún vísar veginn fram á við í þessum mikilvæga og ört vaxandi málaflokki sem gegnir svo stóru hlutverki við að bæta lífsgæði fólksins í borginni. Eðlilega eru frístundir barna og ungmenna í forgrunni, en stefnan snýr að frístundum borgarbúa á öllum aldri. Vinna er hafin við að innleiða frístundastefnuna þegar á næsta skólaári. Það eru því sannarlega spennandi tímar framundan í menntamálum borgarinnar.

Ég vil að lokum þakka öllu samstarfsfólki mínu í skóla- og frístundaráði og öllu starfsfólki sviðsins fyrir prýðisgott samstarf á árinu.

Skúli Helgason, formaður skóla- og frístundaráðs.

Skipurit og lykiltölur

LYKILTÖLUR

- 62 leikskólar með alls 5.602 börn. Auk þess var 951 barn í 17 sjálfstætt starfandi leikskólum. Um 530 börn dvöldu að jafnaði hjá um 135 dagforeldrum.
- 36 grunnskólar með 14.228 nemendur, auk 6 sjálfstætt starfandi grunnskóla með 719 nemendur.
- 39 frístundaheimili með 4.418 börn.
- 21 félagsmiðstöð með 92.000 heimsóknir 10-16 ára barna. 4 sértækar félagsmiðstöðvar með um 130 börn og unglinga
- 4 skólahljómsveitir þar sem um 538 nemendur lærðu á hljóðfæri.
- Námsflokkar Reykjavíkur þar sem um 100 nemendur stunduðu nám.
- Skóla- og frístundasvið greiddi með 2.700 nemendum í tónlistarskólum í borginni.
- Hjá sviðinu störfuðu 5.344 starfsmenn í tæplega 4.144 stöðugildum. Þar af voru 1.787 stöðugildi leik- og grunnskólakennara.

Skóla- og frístundaráð

Skóla- og frístundaráð fundaði 20 sinnum á árinu 2017. Ráðið mótaði stefnu í menntamálum barna í leik- og grunnskólum og fyrir frístundastarf barna og ungmenna. Einnig tók það þátt í stefnumótun um nýja menntastefnu Reykjavíkurborgar fram til ársins 2030, kynnti sér niðurstöður ýmissa rannsókna og kannanna um skóla- og frístundastarfið og vann með niðurstöður og tillögur starfshópa.

Ráðið tók ákvarðanir og setti fram tillögur til borgarráðs og hafði eftirlit með því að samþykktum og stefnumörkun borgarinnar í skóla- og frístundamálum væri fylgt. Þá fylgdist það með gæðum í starfi dagforeldra, leikskóla, grunnskóla og frístundamiðstöðva.

Skrifstofa skóla- og frístundasviðs sá um stjórnsýslu fyrir ráðið og hélt utan um starfsemi þess.

Ráðið starfaði á árinu 2017 undir forystu Skúla Þórs Helgasonar. Í því sátu 7 kjörnir fulltrúar ásamt einum áheyrnarfulltrúa.

FULLTRÚAR Í SKÓLA- OG FRÍSTUNDARÁÐI 2017

Skúli Þór Helgason formaður (*Samfylkingin*)

Hermann Valsson (*Vinstri græn*)

Sabine Leskopf (*Samfylkingin*)

Eva Einarsdóttir varaformaður (*Björt framtíð*)

Kjartan Magnússon (*Sjálfstæðisflokkurinn*)

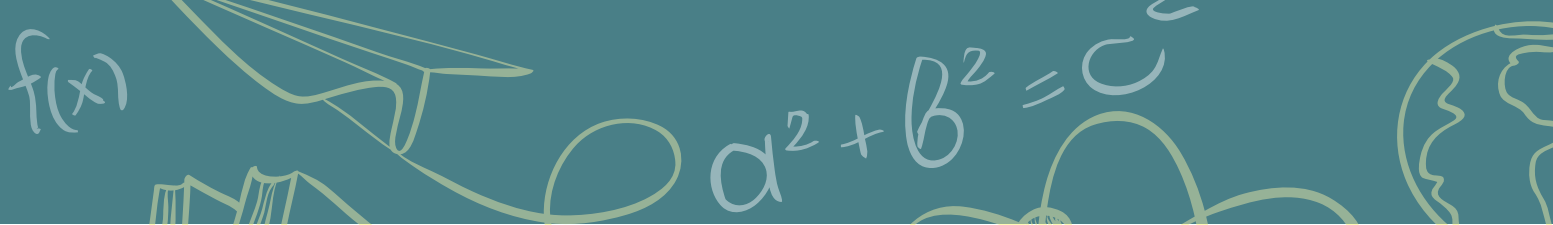
Marta Guðjónsdóttir (*Sjálfstæðisflokkur*)

Þórlaug B. Ágústsdóttir (Píratar) – áheyrnarfulltrúi til 5. september.

Jóna Björg Sætran (Framsókn og flugvallarvinir) – áheyrnarfulltrúi frá 5. september.

Í skóla- og frístundaráði eiga rétt til setu með málfrelsi og tillögurétti fulltrúar skólastjórnenda og starfsfólks í leikskólum og grunnskólum og framkvæmdastjóra frístundamiðstöðva. Samtök foreldra leikskólabarna gegndu hlutverki fulltrúa foreldra í leikskóla og SAMFOK gegndi hlutverki fulltrúa foreldra í grunnskólum. Einnig átti Reykjavíkurráð ungmenna áheyrnarfulltrúa. Sviðsstjóri skóla- og frístundasviðs, fjármálastjóri, mannauðsstjóri, skrifstofustjóri skrifstofu sviðsstjóra og fagstýrur sviðsins sátu fundi ráðsins auk ritara. Þar fyrir utan tóku sæti á fundum þegar þörf krafði sérfræðingar skóla- og frístundasviðs og annarra fagsviða Reykjavíkurborgar, svo og utanaðkomandi aðilar.

Stefnumótandi ákvarðanir

MENNTASTEFNA FRAM TIL ÁRSINS 2030

Í upphafi árs samþykkti borgarstjórn að hefja vinnu við mótun menntastefnu í skóla- og frístundastarfi borgarinnar fram til ársins 2030. Ákveðið var að stefnumótunin færi fram í viðtæku samráði við alla hagsmunaaðila; starfsfólk, foreldra, nemendur og stjórnendur skóla- og frístundastarfs, með aðkomu innlendra og erlendra sérfræðinga.

Skipaður var þverpólitískur stýrihópur auk verkefnastjórnar þar sem sátu fulltrúar skóla- og frístundasviðs og teymi innlendra og erlendra ráðgjafa undir forystu finnska fræðimannsins Pasi Sahlberg, en hann hefur í ræðu og riti mikið fjallað um uppbyggingu skilvirkra menntakerfa.

Vinna við stefnumótunina hófst með fundi Pasi Sahlberg með stjórnendum í skóla- og frístundastarfinu í upphafi árs, en í framhaldinu fór fram samráð um stefnumótunina í tveimur lotum.

Á vormisseri var efnt til hugarflugsfunda með stjórnendum og starfsfólki í skóla- og frístundastarfinu og með foreldrum og börnum. Þar var leitað svara við því hvaða hæfnipætti leggja skyldi áherslu á í nýrri menntastefnu. Á haustmisserinu var síðan leitað hugmynda að aðgerðum til að framfylgja meginniðurstöðum úr fyrri hluta samráðsins, þ.e. færnipættina félagsfærni, sjálfsefningu, læsi, sköpun og heilbrigði.

Samhliða fundum á starfsstöðum og með öllum hagsmunaaðilum var efnt til opins samráðs á *Betri Reykjavík* í nóvember þar sem leitað var eftir hugmyndum allra borgarbúa að aðgerðum í menntamálum. Alls tóku um 1.250 manns þátt í rafræna samráðinu og komu fram á annað

þúsund hugmyndir um áherslur og aðgerðir í skóla- og frístundamálum fram til ársins 2030.

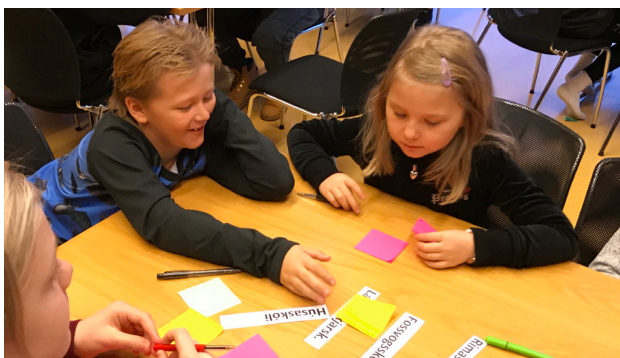
Á fjórða hundrað manns setti fram rök með eða á móti fram komnum hugmyndum og um fjórtán þúsund manns heim-sóttu samráðsvettvanginn.

Meðal þess sem fram kom á stefnumótunarfundi með grunnskólanemendum á vormisserinu voru óskir um meiri kennslu í forritun, betri fjármálafræðslu, meira stærðfræðinám og meiri áherslu á tækni. Þá komu fram ýmsar hugmyndir um betri mat og matarmenningu í skólum, mikilvægi góðrar líðunar, geðheilsuræktun, slökun, meiri hinseginfræðslu og umhverfisvitund.

Allt að tíu þúsund manns tóku beinan þátt í samráði um menntastefnuna á fyrri hluta ársins og svipaður fjöldi í seinni áfanganum og er óhætt að fullyrða að aldrei áður hafi verið haft viðtækara samráð um stefnumótun á vegum Reykjavíkurborgar. Vinna að mótun stefnunar hélt áfram á árinu 2018.

STARFSHÓPUR UM ÞJÓNUSTU DAGFORELDRA

Í janúar samþykkti ráðið að stofna starfshóp um þróun og breytingar á dagforeldraþjónustu borgarinnar með það að markmiði að auka enn frekar gæði starfsins og öryggi barna í daggæslu. Hópnum var falið að taka mið af vinnu stýrihóps um að brúa bilið milli fæðingarorlofs og leikskóla sem starfaði fram til ársins 2016. Jafnframt hvatti ráðið velferðarráðuneytið til að hraða endurskoðun reglugerðar um daggæslu í heimahúsum.

Viðtækt samráð var haft við mótun nýrrar menntastefnu meðal starfsfólks, stjórnenda, foreldra, nemenda og leikskólabarna. Einnig komu kjörnir fulltrúar og erlendir og innlendir sérfræðingar að stefnumótuninni.

BREYTING Á MÖRKUM SKÓLAHVERFA

Í febrúar var samþykkt að breyta tveimur skólahverfum í borginni frá og með skólaárinu 2017-2018. Skólahverfamörkum Langholtsskóla og Vogaskóla var breytt þannig að Álfheimar 31 – 35, Glaðheimar, Sólheimar 25, Hlunnavogur og Sigluvogur fluttust úr skólahverfi Langholtsskóla yfir í skólahverfi Vogaskóla. Skólahverfamörkum Grandaskóla og Melaskóla var breytt þannig að Meistaravellir tilheyra nú skólahverfi Grandaskóla í stað Melaskóla áður.

Breytingar á skólamörkum voru gerðar að tillögu starfshóps og að undangengnu umsagnarferli hjá skólaráðum og foreldrafélögum, svo og íbúafundum þar sem þær voru kynntar.

FLEIRA FAGFÓLK Í FRÍSTUNDASTARFID

Í febrúar samþykkti ráðið að efna til formlegs samstarfs Félags fagfólks í frítímapjónustu, háskóla og mennta- og menningarmálaráðuneytis um leiðir til að fjölga fagfólki á vettvangi frístundamála. Markmiðið var að bæta starfs- umhverfi og gera störf á vettvangi frítímans eftirsóknarverðari. Starfshópi var falið þetta verkefni og var hann skipaður fulltrúum skóla- og frístundaráðs, stjórnendum og starfsmönnum frístundamiðstöðva, Félags fagfólks í frítímapjónustu, Sambands íslenskra sveitarfélaga, Háskóla Íslands, þar með talið Menntavísindasviðs, auk fulltrúa skóla- og frístundasviðs.

Skóla- og frístundaráð hafði áður sett af stað vinnu til að styrkja faglega stöðu leikskólakennara og grunnskólakennara með það fyrir augum að gera störf þeirra eftirsóknarverðari.

SAMRÆMD PRÓF Í 9. BEKK RÁÐI EKKI ÚTSLITUM

Í mars skoraði ráðið á mennta- og menningarmálaráðherra að kveða skýrt á um að einkunnir úr samræmdum prófum í 9. bekk skyldu ekki nýttar í þeim tilgangi að velja nemendur inn í framhaldsskóla. Í yfirlýsingu ráðsins var harðlega gagnrýnt að niðurstöður samræmdra prófa í 9. bekk gætu ráðið útslitum um inntöku nemenda í tiltekna framhaldsskóla. Það gengi gegn yfirlýstum tilgangi samræmdra prófa, þ.e. að veita nemendum og kennurum þeirra leiðsagnarmat til að stuðla að framförum nemenda í efstu bekkjum grunnskólans.

Áheyrnarfulltrúar foreldra og grunnskólakennara lögðu einnig fram bókanir þar sem lýst var yfir þungum áhyggjum af þeim breytingum sem gerðar voru í desember 2016 á reglugerð um innritun í framhaldsskóla og heimilar skólum að taka mið af ýmsum viðbótargögnum við innritun, s.s. niðurstöðum samræmdra prófa.

AÐGERDAÁÆTLUN Í LEIKSKÓLAMÁLUM

Í apríl samþykkti borgarráð, að undangenginni kynningu í ráðinu, tillögur stýrihópsins *Brúum bilið* um aðferðir í leikskólamálum. Í henni fólst að settar voru á fót sjö ungubarnadeildir við fjóra leikskóla borgarinnar á haustmánuðum fyrir um 90 börn. Þá var samþykkt að fjölga um 300 rými fyrir yngstu börnin á sjálfstætt starfandi leikskólum og hækka niðurgreiðslur til dagforeldra um 10% til viðbótar við 2,5% hækkun sem tók gildi um áramótin 2016/2017.

NÝ SÉRDEILD FYRIR EINHVERFA NEMENDUR

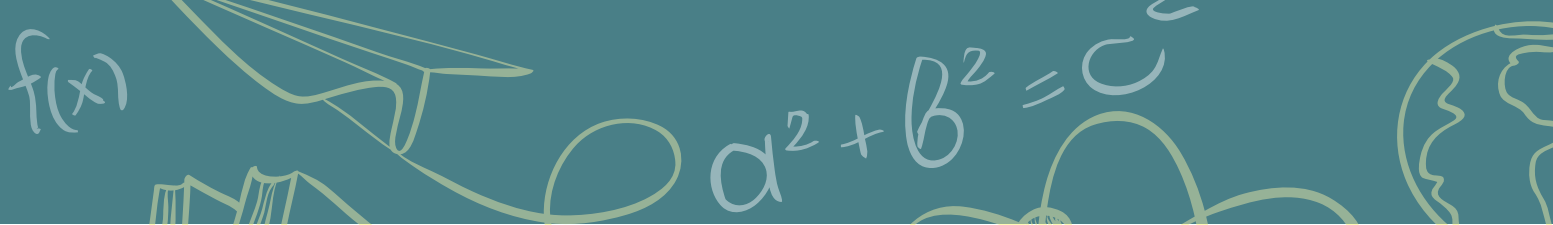
Skóla- og frístundaráð samþykkti á fundi sínum í maí að stofna nýja sérdeild fyrir einhverfa nemendur við Hamra-skóla í Grafarvogi. Hún verður fyrir allt að níu nemendur á yngsta og miðstigi grunnskóla og tekur til starfa haustið 2018. Jafnframt ákvað ráðið að stækka sérdeild fyrir einhverfa nemendur á grunnskólastigi í Fellaskóla í Breiðholti og tvískipta henni í deild fyrir yngri og eldri nemendur, eða alls fimmtán nemendur. Í grunnskólunum voru því í upphafi skólaárs fimm sérhæfðar sérdeildir fyrir nemendur með einhverfu; í Foldaskóla, Hamraskóla, Langholtsskóla, Fellaskóla og Vogaskóla.

HÆRRI FRAMLÖG TIL SKÓLAHLJÓMSVEITA

Í maí samþykkti ráðið drög að breyttum reglum um þjónustusamninga við tónlistarskóla og vísaði til borgarráðs. Í ágúst samþykkti svo ráðið að hækka framlög til skólahljómsveitanna þannig að mögulegt yrði að taka inn fleiri nemendur, eða 130 í hverja sveit. Með því var komið til móts við óskir stjórnenda sveitanna um að kjörstærð skólahljómsveita skuli vera 130-140 börn. Aukið framlag mun einnig nýtast þeim nemendum sem þurfa sérstakan stuðning í hljómsveitarstarfinu.

Skólahljómsveit Austurbæjar lék á tónleikum í 3.000 metra hæð í Dólómítafjöllum sumarið 2017.

ALÞJÓÐLEG DEILD VIÐ LANDAKOTSSKÓLA

Í júní samþykkti ráðið að heimila stofnun og starfrækslu alþjóðadeildar við Landakotsskóla fyrir allt að 70 nemendur. Sviðsstjóra var falið að breyta þjónustusamningi við skólann til samræmis við fjölgun nemenda.

STEFNUMÓTUN UM UPPLÝSINGATÆKNI

Í júlí samþykkti ráðið að fela sviðsstjóra að gera kostnaðarmat og innleiða tillögur starfshóps um betra aðgengi kennara að símenntun í upplýsingatækni. Jafnframt var honum falið að setja á fót starfshóp um heildstæða stefnumótun á sviði upplýsingatækni og notkun hennar í grunnskólum, leikskólum og frístundastarfi.

SAMSTARF UM AÐ EFLA LESTUR

Skóla- og frístundastarfið gekk í ágúst til samstarfs við Félag íslenskra bókútgefenda og Reykjavík Bókmenntaborg UNESCO um að efla lestur barna og ungmenna.

Markmiðið var að efla læsi og vekja áhuga barna og ungmenna á íslenskum barnabókmenntum. Aukið var við bókakost skólabókasafna og leikskóla með 7 milljóna króna viðbótarfjármagni til bókainnkaupa í samræmi við yfirlýsta áherslupætti skóla- og frístundaráðs um að efla læsi, málproska, lestrarfærni og lesskilning.

Jafnframt stóð Félag íslenskra bókútgefenda fyrir bókamessu í október þar sem stjórnendum skólasafna og leikskóla í Reykjavík gafst kostur á að kynna sér nýjar bækur, ræða við höfunda og kaupa nýttkomnar barna- og unglingabækur á góðum kjörum.

GJALDFRJÁLST FRÍSTUND Í ÞRJÁ MÁNUÐI

Skóla- og frístundaráð samþykkti í ágúst að foreldrar barna með annað móðurmál en íslensku fengju áfram frístundastarfið gjaldfrjálst fyrstu þrjá mánuðina eftir að barnið hefur grunnskólanám. Sú ákvörðun byggði á samþykkt frá

árinu 2016. Meginröksemdin er sú að í frístundastarfi gefst gott tækifæri til að vinna með félagslega tungumálið og efla þátttöku tví- og margtyngdra barna í íslenskri barnamenningu.

STARFSFÓLK FRÍSTUNDAHEIMILA FÆR AFSLÁTT

Ráðið samþykkti í ágúst að veita starfsfólki frístundaheimila, sem eiga börn á frístundaheimilum borgarinnar, afslátt af vistunargjaldi. Starfsmenn sem starfa að minnsta kosti þrjá daga í frístundaheimili í viku fengu 59% afslátt af vistunargjaldi. Markmiðið er að bæta starfsumhverfi og gera störf á vettvangi frítímans eftirsóknarverðari.

VERÐLAUN FYRIR MEISTARAVERKEFNI

Skóla- og frístundaráð samþykkti í september að efna til verðlauna fyrir meistaraverkefni á háskólastigi í leikskólakennara-, grunnskólakennara- og tómtundafræðum sem unnin eru á vettvangi í Reykjavík og hafa hagnýtt gildi fyrir framþróun í formlegu og óformlegu námi barna og unglinga. Stefnt er að því að verðlauna allt að tólf verkefni og mun verðlaunafé nema 250.000 kr. fyrir hvert verkefni. Markmiðið er að auka hagnýtingu rannsókna í leikskóla-, grunnskóla- og frístundastarfi í Reykjavík, vekja athygli á fagstarfinu og hvetja meistara- nema til að gera Reykjavík að vettvangi rannsókna, náms og starfs.

AÐGERÐARTEYMI VEGNA MANNEKLU

Skóla- og frístundaráð samþykkti í september að setja á laggirnar tvö teymi til að bregðast við manneklei í leikskólum og frístundaheimilum borgarinnar. Hlutverk þeirra var að móta tillögur um aðgerðir til að bæta stöðuna í ráðningarmálum og styrkja vinnuumhverfi starfsfólks. Teymin skiluðu inn tillögum sínum tveimur vikum síðar.

Meðal bráðaaðgerða sem hrint var í framkvæmd var að auka fjárframlög til að mæta auknu álagi á starfsfólk leikskólanna og bæta liðsanda á vinnustað, fjölga starfsmannafundum utan dagvinnutíma og veita stjórnendum eingreiðslu vegna álags. Einnig að leikskólar sem glímdu við manneklei fengju heimild til að greiða fyrir undirbúningstíma í yfirvinnu og fjármagn til kynningarstarfs til að laða að nýtt starfsfólk. Kostnaður vegna þessara aðgerða var metinn um 127 milljónir króna. Öðrum tillögum teymisins var vísað til starfshóps um nýliðun og bætt starfsumhverfi leikskólakennara og til kjara- og mannauðsdeilda Reykjavíkurborgar.

Teymi vegna manneklei á frístundaheimilum og sértækum félagsmiðstöðvum lagði fram 17 tillögur að bráðaaðgerðum, sem m.a. fólu í sér fjármagn til að mæta auknu álagi á

Áhugasamir leikskólastjórar á barnabókamessu í Borgarleikhúsinu.

starfsfólk, bæta liðsanda, hækka efnis- og rekstrarframlag, veita eingreiðslu til stjórnenda og námsleyfi fyrir starfsmenn. Kostnaður vegna þeirra aðgerða var áætlaður um 22 milljónir króna. Öðrum tillögum teymisins var vísað til starfshóps um nýliðun og bætt starfsumhverfi í frístundaheimilum og sértækum félagsmiðstöðvum og til kjara- og mannauðsdeilda Reykjavíkurborgar.

Um miðjan október samþykkti svo borgarráð eingreiðslur til starfsfólks leikskóla, frístundaheimila og sértækra félagsmiðstöðva sem lið í aðgerðum til að mæta manneklunni og efla mannauðinn. Sú greiðsla kom til viðbótar eingreiðslu til stjórnenda sem áður hafði verið samþykkt í ráðinu ásamt öðrum bráðaaðgerðum. Eingreiðslurnar námu 20.000 kr. á hvern starfsmann og komu til útborgunar 1. desember.

STEFNA UM FRÍSTUNDAÞJÓNUSTU FRAM TIL 2025

Í september samþykkti ráðið stefnu um frístundaþjónustu með áherslu á börn og unglinga. Í henni er lögð áhersla á jafnan aðgang að fjölbreyttu og skapandi frístundastarfi, virkni og félagslegri velferð. Stefnan var samþykkt í borgarráði 13. október 2017.

REGLUR UM ÞJÓNUSTU FÉLAGSMIDSTÖÐVA

Skóla- og frístundaráð samþykkti á fundi sínum í október fyrstu heildstæðu reglurnar um fyrirkomulag félagsmiðstöðva fyrir börn og ungmenni í 5.-10. bekk. Þær voru settar í framhaldi af stefnumótun um frístundaþjónustu sem borgarstjórn samþykkti fyrr í sama mánuði. Í reglunum er fjallað um innritun, opnunartíma, dvalargjöld, forgang, sumarstarf og húsnæði félagsmiðstöðva. Þá eru ákvæði um starfsemi sértækra félagsmiðstöðva fyrir börn með sérþarfir.

Einnig samþykkti ráðið endurskoðaðar reglur um þjónustu frístundaheimila. Helsta breytingin var að sett var inn í reglurnar ákvæði um að verði tafir á þjónustu, t.d. vegna manneklu, verði fyrst litið til forgangshópa en síðan verði umsóknir afgreiddar í tímaröð, elsta umsókn fyrst, en þó þannig að börnum í 1. bekk verði fyrst boðin dvöl, þá börnum í 2. bekk, þá börnum í 3. bekk og að lokum börnum í 4. bekk. Áður gildi sú regla að tímasetning umsóknar reði skráningu barna á frístundaheimili.

AÐGERÐAÁÆTLUN UM LÆSI

Í desember samþykkti ráðið að skipa starfshóp sem falið var að skila tímasettri aðgerðaáætlun um læsi. Hópurinn var skipaður fulltrúum leikskóla, grunnskóla og frístundastarfs, skólaþjónustu, háskólasamfélags og ráðgjafarþjónustunnar *Miðju máls og læsis*. Fagráð um

leiðir til að efla málþroska, lestrarfærni og lesskilning barna og ungmenna hafði áður skilað sínum tillögum, en starfshópnum var falið að koma með tillögum að nánari útfærslu þeirra. Jafnframt var hópnum falið að greina niðurstöður lestrarskimana og eftir atvikum annarra fyrirbyggjandi prófa, m.a. út frá fylgni við lýðfræðilegar breytur, samsetningu nemendahópa og kennsluaðferðir.

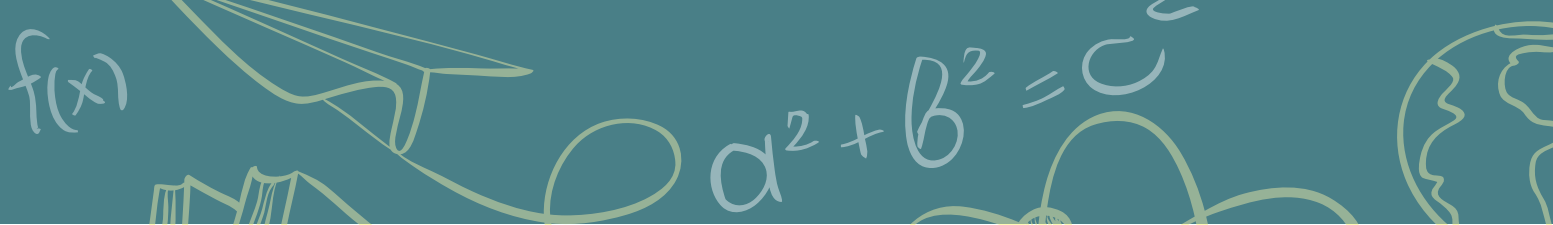
AUKINN STUÐNINGUR VIÐ KENNARA

Um miðjan desember kynnti starfshópur sem ráðið skipaði á árinu 2016 tillögur sínar að aðgerðum til að auka nýliðun og bæta starfsumhverfi grunnskólakennara í Reykjavík. Tillögurnar, sem voru alls 31, tengdust fjórum meginflokkum; bættu starfsumhverfi, breytingum á inntaki og skipulagi kennaranáms, aukinni nýliðun kennara samhliða fjölgun kennaranema og loks öflugri starfsþróun.

Meðal tillagna hópsins var að fjölgað yrði fagfólki sem starfi við hlið kennara í grunnskólum Reykjavíkurborgar til að mæta ólíkum þörfum nemenda. Þar með teljast hegðunarráðgjafar með sérhæfingu á atferlismótun, talmeinafræðingar, sálfræðingar, þroskajálfar, félagsráðgjafar, náms- og starfsráðgjafar og svokallaðir brúarsmiðir sem þjóna börnum af erlendum uppruna.

Meðal tillagna til að auka nýliðun í kennarastéttinni var að ríkisvaldið gripi til ívilnandi aðgerða, m.a. í gegnum Lána-sjóð íslenskra námsmanna, til að hvetja ungt fólk til að afla sér kennaramenntunar. Þá er í tillögum hvatt til þess að háskólar geri nauðsynlegar breytingar á inntaki kennaramenntunar til að mæta betur þörfum kennara á vettvangi og að auka hlut vettvangsnáms með breyttu skipulagi kennaranámsins.

Áður en starfshópurinn skilaði tillögum sínum hafði Reykjavíkurborg samþykkt að verja um 627 milljónum króna til að hrinda fyrstu tillögum hans í framkvæmd til viðbótar þeim ríflega 670 milljónum sem varið var til að bæta stöðu grunnskólanna á árinu 2017.

Eftirlit

Skóla- og frístundaráð fylgdist með framkvæmd í uppeldisstarfi, kennslu, námi og frístundastarfi í Reykjavík. Fjallað var í ráðinu um niðurstöður rannsókna og kannana, s.s. stærðfræði- og lesskimana, farið yfir matsskýrslur á gæðum fagstarfsins, starfsáætlanir sviðsins og starfsstaða og fl. Þá fékk ráðið kynningu á sértækum verkefnum, fulltrúar fóru í vettvangsferðir og ráðið fékk á sinn fund fulltrúa starfsfólks og sérfræðinga á ýmsum sviðum mennta- og frístundamála.

Samráð við stjórnendur

Mánaðarlega komu stjórnendur undirstofnana saman til fundar með fagstjórnendum á skrifstofu sviðsins og ræddu fagstarfið, starfsmannamál, stefnumarkandi ákvarðanir og framkvæmd þeirra, svo og málefni líðandi stundar. Einnig kom samráð leikskólastjóra, skólastjóra og 24 manna samráðshópur frístundamála saman sex sinnum á árinu. Mótun nýrrar menntastefnu var fyrirferðarmikil í samstarfi við stjórnendur á þessu ári og kom oft til umfjöllunar í samráðshópum.

Í faglegu samráði sátu fulltrúar stjórnenda, faglegur stjórnandi á skrifstofu og fulltrúi mannauðsdeildar. Markmið þessara samráða er að vera faglegur vettvangur fyrir umræður og upplýsingamiðlun svo og að fá viðbrögð stjórnenda á hin ýmsu mál sem koma upp frá degi til dags og krefjast sameiginlegrar úrlausnar sviðsins. Fagstjórnendur á skrifstofu sviðsins sátu einnig samráðsfundi stjórnenda í hverfum þegar þurfa þótti.

SAMRÁÐ LEIKSKÓLASTJÓRA

Guðrún Sólveig Vignisdóttir, leikskólastjóri í Rauðhól, fyrir Árbæ og Grafarholt.

Helena Jónsdóttir, leikskólastjóri í Grandaborg, fyrir Vesturbæ, Miðborg og Hlíðar.

Pála Pálsdóttir, leikskólastjóri í Hólaborg, fyrir Breiðholt.

Gunnur Árnadóttir, leikskólastjóri í Garðaborg, fyrir Laugardal og Háaleiti.

Fanný Kristín Heimisdóttir, leikskólastjóri í Sunnufold, fyrir Grafarvog.

SAMRÁÐ SKÓLASTJÓRA

Ásta B. Elíasdóttir, skólastjóri Húsaskóla.

Björk Jónsdóttir, skólastjóri Brúarskóla.

Börkur Vígbórsson, skólastjóri Ölduselsskóla.

Hanna G. Birgisdóttir, skólastjóri Háaleitisskóla.

Magnús Þór Jónsson, skólastjóri Seljaskóla og form. Félags skólastjórnenda.

Sif Vígbórsdóttir, skólastjóri Norðlingaskóla.

SAMRÁÐ STJÓRNENDA FRÍSTUNDAMIÐSTÖÐVA

Guðrún Kaldal, framkvæmdastjóri Tjarnarinnar.

Haraldur Sigurðsson, framkvæmdastjóri Kringlumýri.

Helgi Eiríksson, framkvæmdastjóri Miðbergs.

Jóhannes Guðlaugsson, framkvæmdastjóri Ársels.

Atli Steinn Árnason, framkvæmdastjóri Gufunesbæjar.

Skólastjórar á hugmyndafundi um nýja menntastefnu.

Dagforeldrar

Þann 1. desember 2017 voru dagforeldrar í Reykjavík 135 og hafði þeim fækkað um tíu á milli ára. Greidd var niðurgreiðsla vegna 551 barns og voru flest þeirra fædd á árinu 2016.

ÁNÆGJA MEÐ ÞJÓNUSTU DAGFORELDRA

Yfirgnæfandi meirihluti foreldra barna hjá dagforeldrum í Reykjavík var ánægður með þjónustu þeirra, eða 88%, skv. niðurstöðum könnunar sem birtar voru í upphafi ársins. Til samanburðar voru 93% foreldra ánægðir með þjónustu dagforeldra á árinu 2014.

Almenn ánægja var með flesta þætti í þjónustu dagforeldra, s.s. aðstöðu inni og úti, fæði, dagskipulag og vistunartíma. Mest óánægja var meðal foreldra vegna kostnaðar við daggæsluna og töldu fjórir af hverjum tíu hann of mikinn. Þorri foreldra taldi jákvætt að dagforeldrar ynnu tveir eða fleiri saman við daggæslu. Í könnuninni kom fram að flestir nýta sér þjónustu dagforeldris í sama hverfi og þeir búa, en um þriðjungur utan búsetuhverfis. Mest var um að foreldrar sem bjuggu í Miðborg og Hlíðum sæktu daggæslu út fyrir sitt hverfi. Töluvert fleiri foreldrar en áður vilja frekar vista barn sitt í leikskóla en hjá dagforeldri eða 58% miðað við 43% á árinu 2014.

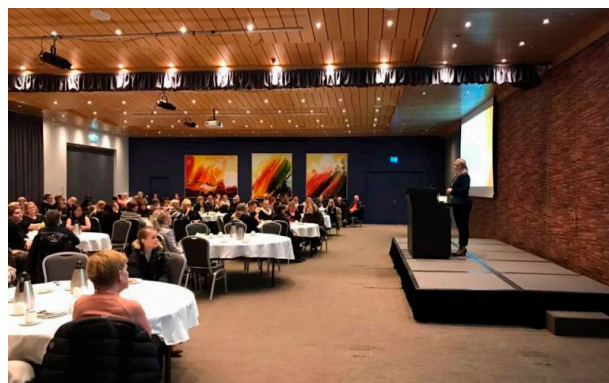
DAGFORELDRAR VILJA MEIRA SAMSTARF

Í könnun sem gerð var meðal dagforeldra í borginni á árinu kom fram að langflestir þeirra eru ánægðir með eftirlit af hálfu skóla- og frístundasviðs eða 87%. Sömuleiðis var ánægja með samskipti og heimsóknir daggæsluráðgjafa

frá þjónustumiðstöðvunum. Meirihluti dagforeldra, eða sex af hverjum tíu, vildi vera í samvinnu við leikskóla í sínu hverfi.

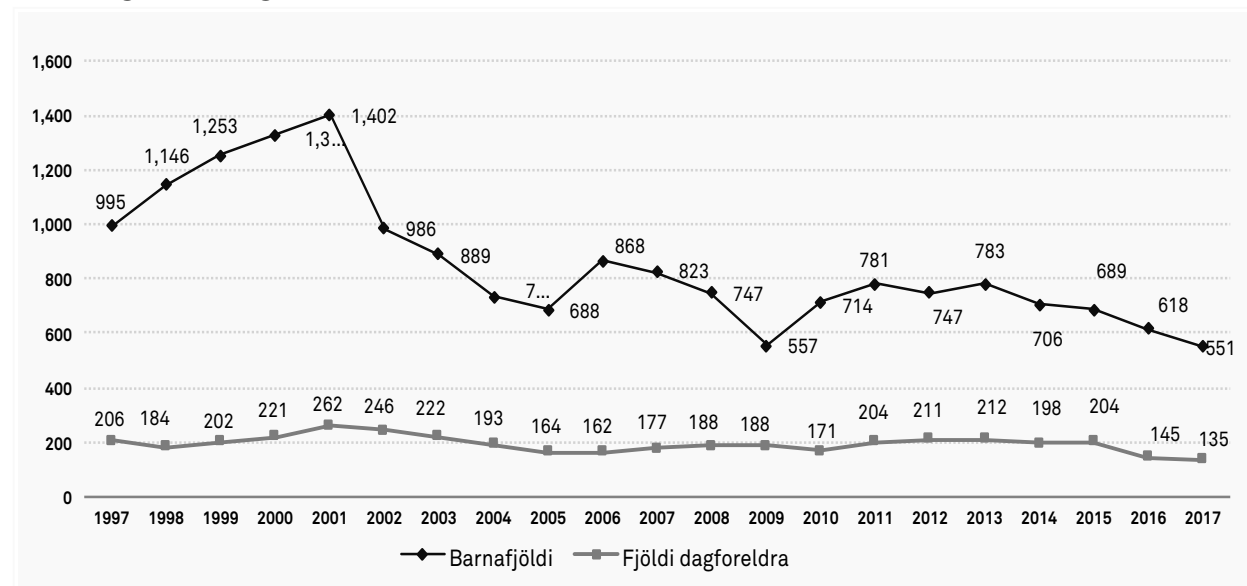
NÁMSKEIÐSDAGUR OG RÉTTINDANÁMSKEIÐ

Árlegt námskeið dagforeldra var haldið í mars. Þar var boðið upp á margvíslega fræðslu, s.s. um hvernig örva megi hreyfingu ungra barna og um holla næringu. Berglind Grétarsdóttir í ungubarnaleikskólanum Ársól fjallaði um hreyfiörvun og Ebba Guðný Guðmundsdóttir gaf hagnýt ráð um holla næringu. Þá sagði Hrefna Sif Garðarsdóttir reynslusögu úr starfi dagforeldris og Ragnhildur Vigfúsdóttir flutti erindi um jákvæða sálfræði. Góð þátttaka var á námskeiðinu og ánægja með dagskrána sem mótuð var í samstarfi við samtök dagforeldra í borginni.

Frá námskeiðsdegi dagforeldra sem haldinn var á Grand hóteli í mars.

Fjöldi dagforeldra og barna 1997-2017

Leikskólar

Þann 1. október 2017 dvöldu 5.602 börn í 62 leikskólum borgarinnar og 951 barn í 17 sjálfstætt starfandi leikskólum. Leikskólabörnin í borginni voru alls 6.553.

STARFSÁÆTLUN

Á árinu var lögð megináhersla á;

1. Læsisáætlanir leikskóla sem voru innkallaðar samhliða starfsáætlunum. Ráðgjafar *Miðju máls og læsis* studdu við leikskólana við gerð og endurskoðun læsisáætlana.
2. Verk-, tækni og listnám þar sem unnið var að því að efla samstarf við listamenn, m.a. með öflugri kynningu á

fræðslutilboðum fyrir börn í leikskólastarfi. Einnig voru starfsstaðir hvattir til virkrar þátttöku í Barnamenningarhátíð, m.a. með samstarfsverkefni við Tónskóla Sigur Sveins.

3. Lýðræði, jafnrétti og mannréttindi, en áhersla var lögð á ráðgjöf til leikskólanna um virkan þátt barna í leikskólastarfi. Viðtæk þátttaka barna, starfsmanna og foreldra í

leikskólum í mótun nýrrar menntastefnu er einnig dæmi um lýðræðisleg vinnubrögð sem voru í hávegum höfð.

4. Fjölmennning er samofin umbótaþáttunum um málþroska, lýðræði, jafnrétti og mannréttindi. Innleiðingaferli fjölmenningarstefunnar hélt áfram á árinu. Fjármagn til fjölmenningar var aukið töluvert á árinu og ráðgjöf stóð leikskólunum til boða.

STARFSMANNAMÁL

Erfið staða blasti við í ráðningarmálum leikskólanna eftir sumarleyfi. Þá var óráðið í 120 stöðugildi í skólunum, þar af vantaði 14 deildarstjóra, 75 leikskólakennara og 19 stuðningsfulltrúa.

Mikil hreyfing var fram eftir hausti í ráðningum. Í október voru 27 af 62 leikskólum borgarinnar fullmannaðir, en óráðið í um 80 stöðugildi. Þegar komið var fram í nóvember var óráðið í 57 stöðugildi eða 3,9% allra stöðugilda í leikskólunum. Í 8 leikskóla vantaði þrjá til sex starfsmenn og þurfti að grípa til tímabundinnar skerðingar á þjónustu hjá nokkrum þeirra.

Um miðjan desember voru 40 af 62 leikskólum fullmannaðir, en í 22 leikskóla vantaði samanlagt 30 starfsmenn, í flestum tilvikum í hálfra stöðu. Alls þurftu 23 leikskólar að grípa til einhverra skerðinga á þjónustu vegna faliðunar á haustmánuðum.

UNGBARNADEILDIR Á LEIKSKÓLUM

Stýrihópurinn *Brúum* bilið starfaði áfram frá árinu 2016 og í lok mars samþykkti borgarráð aðgerðaáætlun í leikskólamálu sem byggði á tillögum hans. Tillögurnar fólu í sér að frá og með haustmánuðum skyldu settar á fót sjö ungbarnadeildir við fjóra leikskóla borgarinnar með aðstöðu, leikrými og búnaði sem hæfði þroska og tryggði öryggi barna á öðru og þriðja aldursári. Markmiðið er að slíkar ungbarnadeildir verði starfræktar í öllum hverfum borgarinnar.

Leikskólarnir sem opnuðu ungbarnadeildir á árinu voru: Miðborg, Holt (Breiðholt), Sunnuás (Laugardal) og

Blásalir (Árbæjarhverfi). Alls var gert ráð fyrir plássum fyrir 90 börn á þessum sjö ungbarnadeildum. Áætlaður heildarkostnaður á árinu var 93,5 milljónir króna.

Annar liður í aðgerðaráætlun í leikskólamálu fól í sér að niðurgreiðslur vegna barna hjá dagforeldrum voru hækkaðar um 10% til viðbótar við 2,5% hækkun sem tók gildi um áramótin 2016/2017. Þá var settur á fót starfshópur með þátttöku félags dagforeldra og honum falið að móta tillögur um leiðir til að auka gæði og öryggi í þjónustu dagforeldra.

FORELDRAR ÁNÆGÐIR MEÐ LEIKSKÓLANN

Niðurstöður könnunar meðal foreldra leikskólabarna voru birtar á vormánuðum. 96% foreldra voru ánægð með leikskólann þar sem barnið þeirra dvaldi og 98% töldu að barninu þeirra liði vel í skólanum. Þetta voru sambærilegar niðurstöður og kannanir fyrri ára höfðu sýnt.

96% foreldra voru ánægð með samskipti og viðmót starfsfólks og 98% töldu barnið vera öruggt í leikskólanum. Þá þekktu 90% foreldra stefnu og gildi leikskólans eða töluvert fleiri en í fyrri könnunum.

NÝLIÐUN OG BÆTT STARFSUMHVERFI

Starfshópur um nýliðun og bætt starfsumhverfi leikskólakennara var að störfum á árinu.

MAT Á GÆÐUM LEIKSKÓLASTARFS

Fimm leikskólar fóru í gegnum ytra mat á gæðum fagstarfsins á árinu; Árborg, Hlíð, Lyngheimar, Maríuborg og Skerjagarður.

ÞRÓUNARVERKEFNI OG ÖNNUR NÝBREYTNÍ

Styrkur til þróunarverkefna var veittur til fjögurra leikskóla. Leikskólinn Rauðaborg fékk styrk vegna verkefnisins *Við skulum vera saman það er svo voða gaman*, sem er verkefni sem lýtur að hljóðkerfisvitun og orðaforða barna. Leikskólinn Miðborg fékk styrk vegna verkefnisins *Töfrandi tungumál*, sem felur í sér innleiðingu á LAP-aðferðinni. Leikskólinn Ösp fékk styrk vegna verkefnisins *Hjarta hverfisins* þar sem markmiðið er að búa til tengslanet fyrir foreldra án dagvistunarúrræða í nærsamfélaginu. Leikskólinn Sunnu-fold fékk styrk vegna verkefnisins *Orð í tösku* þar sem markmiðið er að efla orðaforða barna.

NÁMSKEIÐSDAGUR

Námskeiðsdagur leikskólastjóra var haldinn í október. Skólaskrifstofa Akraness tók á móti hópnum og bauð til morgunverðar og kynnti starfsemi sína. Farið var í heim-sóknir í leikskólana í bænum og að því loknu var hádegis-verður snæddur. Bjartur Guðmundsson frammistöðupjálfari flutti erindið *Mitt allra besta – máttur tilfinninganna*. Að lokum nutu stjórnendur léttra veitinga undir söng og tónlist frá nemendum í tónskóla Akraness.

NÁMS- OG KYNNISFERÐ TIL ÍTALÍU

Hluti leikskólahópsins fór í náms- og kynnisferð til Reggio Emilia á Ítalíu. Markmiðið var að kynna hugmyndafræði og vinnuaðferðum í leikskólum Reggio Emilia. Leikskólastjórar fengu námskeið sem var sniðið að þeirra þörfum.

LEIKSKÓLARÁÐSTEFNAN

Árleg leikskólaráðstefna var haldin á í febrúar í tengslum við *Dag leikskólans*. Ráðstefnan bar yfirskriftina *Valið er skemmtilegast, þá fáum við að ráða hvað við leikum*. Ingibjörg M. Gunnlaugsdóttir skrifstofustjóri setti ráðstefnuna og Dagur B. Eggertsson borgarstjóri sagði nokkur orð um mótun nýrrar menntastefnu. Sara Margrét Ólafsdóttir, doktorsnemi við Menntavísindasvið HÍ, flutti erindi um viðhorf barna til leiks og hlutverk fullorðinna í leik. Kristín Norðdahl, dósent við Menntavísindasvið HÍ, fjallaði í sínu erindi um hlut útiumhverfis í menntun barna og Ingibjörg Jónasdóttir og Dagbjört Svava Jónsdóttir í leikskólanum Rauðhóli héldu erindi um útikennslu. Hildur Skarphéðinsdóttir, fyrrverandi skrifstofustjóri leikskólaskrifstofu, sleit ráðstefnunni. Ráðstefnustjóri var Sigurlaug Einarsdóttir, fyrrum leikskólastjóri.

BREYTINGAR Í STJÓRNENDAHÓPNUM

- Hildur Skarphéðinsdóttir skrifstofustjóri fagskrifstofu leikskólamála lét af störfum 1. janúar og við tók Ingibjörg M. Gunnlaugsdóttir.
- Hrefna Sigurðardóttir lét af störfum í leikskólanum Langholt og tók Valborg Hlín Guðlaugsdóttir við leikskólastjórarstarfinu þar um miðjan maí.

- Elín Erna Steinarsdóttir lét af störfum sem leikskólastjóri Bakkaborgar og við tók Ágústa Amalía Friðriksdóttir í ágúst.
- Hildur Gísladóttir leikskólastjóri í leikskólanum Borg lét af störfum sem leikskólastjóri um miðjan ágúst og við tók Gyða Guðmundsdóttir.
- Í september lét Friðbjörg Eyrún Sigvaldadóttir leikskólastjóri Hálsaskógar af störfum og við tók Ásgerður Guðnadóttir.

AFMÆLI LEIKSKÓLA

Leikskólarnir Hólaborg og Seljaborg fögnuðu 40 ára afmæli á árinu. Hulduheimar og Jörfi fögnuðu 20 ára afmæli og leikskólinn Rauðhóll fyllti tuginn.

SAMEINADUR LEIKSKÓLI FÉKK NAFNIÐ NES

Hugmyndasamkeppni fór fram meðal foreldra, barna og starfsfólks tveggja leikskóla í Víkur- og Staðahverfi um nýtt heiti á skólanum eftir að hann var sameinaður. Þetta voru leikskólarnir Hamrar og Bakki. Niðurstaðan varð sú að sameinaður leikskóli var látinn heita Nes og dregur hann nafn sitt af Geldinganesi annars vegar og Álfnesi hins vegar.

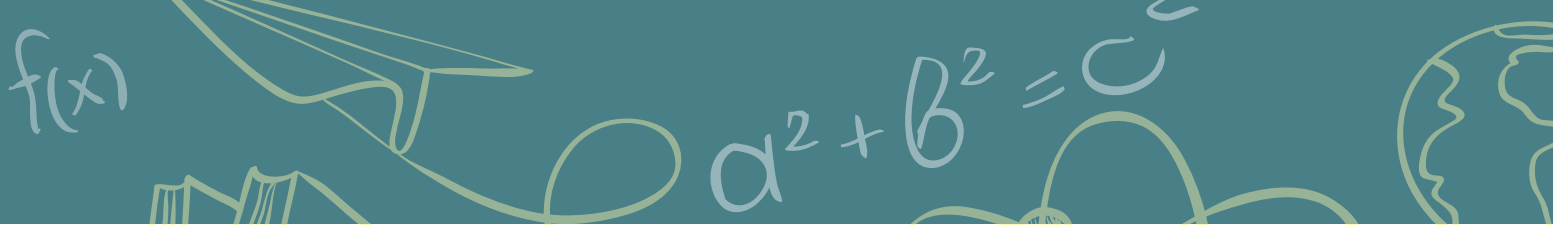

FRAMKVÆMDIR

Ráðist var í endurgerð tveggja leikskólalóða yfir sumarmánuðina. Lokið var við endurbætur á lóð Bakkaborgar, sem fól m.a. í sér að settur var hiti í stéttir og skipt um leiktæki, en áður hafði öll lóðin verið endurnýjuð. Þá var hafist handa við fyrsta áfanga endurgerðar á lóð Fálkaborgar. Samkvæmt fjárfestingaráætlun var um 75 milljónum króna varið á árinu til endurgerðar leikskólalóða. Þá var framkvæmdum haldið áfram við sameinaðan leik- og grunnskóla í Úlfarsárdal og nam fjárveiting til þeirra framkvæmda um 1,6 milljörðum króna á árinu.

ERLENDIR GESTIR OG HEIMSÓKNIR

Nokkuð var um móttöku erlendra gesta á árinu og var m.a. tekið á móti hópnum frá Norðurlöndum í tengslum við Comeníusar-verkefni, evrópskum hópi vegna Erasmus-verkefnis, hópnum frá Japan og Danmörku og fulltrúum af ýmsum þjóðernum vegna Comeníusar-verkefna. Einnig komu þrír hópar frá Þýskalandi í heimsókn til að kynna sér leikskólastarf, s.s. skóla án aðgreiningar, ytra mat leikskóla og kennslu barna af erlendum uppruna og/eða almennt leikskólastarf.

Grunnskólar

Þann 1. október 2017 stunduðu 13.568 nemendur nám í almennum grunnskólum borgarinnar, 109 í sérskólunum tveimur, og í sjálfstætt starfandi grunnskólum stunduðu 636 reykvískir nemendur nám. Samtals stunduðu 14.947 nemendur nám í grunnskólum borgarinnar og fjölgaði þeim um tæplega eitt hundruð á milli ára. Grunnskólarnir voru settir 22. ágúst og hófu þá 1.340 börn grunnskólagöngu í 1. bekk.

Í upphafi skólaársins var óráðið í 58 stöðugildi í grunnskólunum, þar af vantaði 18 kennara, en í lok september töldust skólarnir fullmannaðir, þó enn væri þröng staða í nokkrum skólum fram undir lok ársins.

STARFSÁÆTLUN

Unnið var áfram að því að innleiða fjóra umbótaþætti skóla- og frístundaráðs, m.a. með styrkjum til þróunarverkefna. Ellefu verkefni í grunnskólum hlutu styrki fyrir samtals um 5,6 milljónir króna. Hæstu styrki hlutu Fellaskóli vegna verkefnisins *Foreldrafell – félagsmiðstöð foreldra* og Sæmundarskóli til að innleiða verkefnið *Lýsandi og hvetjandi námsmat*.

BÖRN OG FULLORÐNIR MÓTUÐU MENNTASTEFNU

Grunnskólaskrifstofa tók þátt í að skipuleggja fjölmarga samráðsfundi vegna mótunar menntastefnu á árinu, en samráðið fór fram í tveimur áföngum, vor og haust. Haldnir voru fundir með skólastjórnendum, foreldrum og nemendum, auk þess sem lagðar voru línur fyrir fundi starfsfólks í hverjum skóla. Fundirnir voru með þjóðfundarsniði þar sem unnið var með hugmyndir og þeim forgangsraðað.

Tvisvar voru haldnir fjölmennir fundir með fulltrúum nemenda allra grunnskólanna, tveimur úr hverjum skóla. Þar lögðu hátt í tvö hundruð börn sitt af mörkum til stefnu-mótunarinnar.

Í fyrsta áfanga var leitað eftir hugmyndum þeirra að

færniþáttum í skóla- og frístundastarfinu og í þeim síðari var leitað hugmynda að aðgerðum til að efla færniþættina fimm sem fram komu í fyrsta áfanga.

SUMARSMÍÐJUR

Hátt í þrjátíu námskeið voru í boði fyrir grunnskólakennara í sumarsmíðjum í ágúst. Smíðurnar voru vel sóttar og sóttu nærri 600 kennarar sér símenntun. Mestur áhugi var á námskeiðum um bekkjarstjórnun og hvetjandi náms-umhverfi, notkun spjaldtölva í skólastarfi, sjálfsmynd og sjálfstraust barna og unglinga og lestrarhvatningu. Kostnaði við námskeiðin var haldið í lágmarki með styrkjum úr Endurmenntunarsjóði grunnskóla. Sem fyrr var kennurum úr Mosfellbæ boðið að sækja námskeiðin ásamt kennurum úr grunnskólum borgarinnar.

NÝTT NÁMSMAT

Í grunnskólum borgarinnar var unnið að innleiðingu nýs námsmats til samræmis við ákvæði í aðalnámskrá grunnskóla frá 2013. Foreldrafélög, m.a. *Fróðir foreldrar* í Vesturbæ stóðu fyrir opnum fundum um námsmat í samstarfi við skólastjórnendur.

Börn í 1. bekk Austurbæjarskóla, en 1.340 börn hófu grunnskólagöngu haustið 2017.

MAT Á GÆÐUM GRUNNSKÓLASTARFS

Tveir skólar fóru í gegnum mat á gæðum fagstarfsins á árinu; Austurbæjarskóli og Breiðholtsskóli og skiluðu í framhaldinu umbótaáætlun. Unnið var að eftirfylgni með ytra mati í samræmi við samræmdan verkferil á skóla- og frístundasviði.

Nýtt vegglistaverk eftir Elínu Hansdóttur við Réttarholtsskóla

FRAMKVÆMDIR VIÐ SKÓLA OG SKÓLALÓÐIR

Haldið var áfram framkvæmdum við nýjan Dalskóla á árinu og lokið við uppsteypu á fyrsta hluta grunnskólans. Grunnskólastarf fór að hluta til fram í nýju skólahúsnæði á skólaárinu, þar sem leikskóli verður starfræktur í framtíðinni, en leik- og grunnskóli verða sambyggðir. Fjárveiting til skólabyggingarinnar nam á árinu 1,6 milljörðum króna. Þá var framkvæmdum haldið áfram við nýbyggingu Klettaskóla og tengibygging milli gamla skólahússins og þess nýja var tekin í notkun á árinu. Lokið var við uppsteypu á nýtti viðbyggingu við Vesturbæjarskóla og nýr íþróttasalur kláraður.

Framkvæmdir voru við fimm grunnskólalóðir á árinu. Lokið var við endurgerð á lóðinni við Fossvogsskóla, ráðist var í endurbætur á báðum starfsstöðum Háaleitis-skóla, í Hvassaleiti og Álfamýri, og framkvæmdir hófust við endurgerð skólalóða við Brúarskóla og Melaskóla. Kostnaðaráætlun vegna endurbóta á skólalóðum sviðsins á árinu nam um 425 milljónir króna. 50 milljónum króna var varið í endurnýjun sparkvalla á 16 skólalóðum.

Í nóvember var svo lokið við stórt vegglistaverk eftir Elínu Hansdóttur myndlistarmann á norðurhlíð Réttarholtsskóla. Elín var valin til verksins af fulltrúum frá Listasafni Reykjavíkur, rétthafa arkitekts Réttarholtsskóla og fulltrúa frá skólanum sjálfum. Hugmyndin að því að mála vegglistaverk á skólabygginguna kom frá íbúum hverfisins í gegnum samráðsveitvanginn *Betri Reykjavík*.

NÝIR SKÓLASTJÓRNENDUR

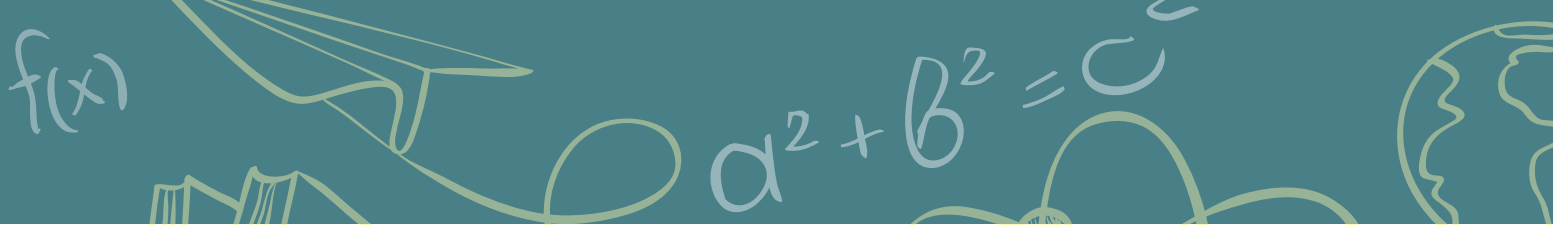
- Aðalbjörg Ingadóttir var í júní ráðin skólastjóri í Fossvogsskóla og leysti af hólmi Óskar Sigurð Einarsson sem þá lét af störfum eftir áratuga starf.
- Skúli Kristjánsson var í júlí ráðinn skólastjóri við Foldaskóla og tók til starfa í upphafi skólaársins.
- Þuríður Óttarsdóttir var ráðin sem skólastjóri Vætta-skóla til eins árs í námsleyfi Jóhönnu S. Vilbergsdóttur.
- Guðlaug Sturlaugsdóttir, sem starfaði sem skrifstofustjóri á fagskrifstofu grunnskóla hjá skóla- og frístundasviði, var í nóvember ráðin skólastjóri við Árbæjarskóla. Þá lét af störfum við skólann Þorsteinn Sæberg sem hafði starfað þar sem skólastjóri í 24 ár.

AFMÆLI SKÓLA

Árbæjarskóli fagnaði hálfra aldar afmæli í apríl með menningarviku þar sem meðal annars var settur upp söngleikurinn *Konungur ljónanna*. Þá var skólinn skreyttur í hól og gólf, sýndar stuttmyndir eftir nemendum um sögu skólans og settar upp myndasýningar.

Sæmundarskóli fagnaði tíu ára afmæli í apríl. Á afmælishátíðinni var m.a. afhjúpað listaverk í skólanum sem allir nemendur og starfsfólk höfðu gert úr sjálfsmýndum.

ERLENDIR GESTIR

Skrifstofu sviðsins bárust sem fyrr beiðnir víða að um að taka á móti erlendum gestum eða hafa milligöngu um skólaheimsóknir. Skrifstofan var í samstarfi við *Iceland Europe Travels* um skipulagningu og móttöku erlendra gesta í skokölluðum þekkingarheimsóknum. Kennarar frá Svíþjóð og Hollandi ásamt japönskum háskólaprófessorum komu í slíkar heimsóknir. Að auki var tekið á móti skólafólki frá Ítalíu, Tékklandi og forsvarsmönnum kennarafélaga í Alberta, Kanada.

RÁÐSTEFNUHEIMSÓKNIR

Sem fyrr fjölmenntu kennarar í grunnskólum borgarinnar ásamt tveimur verkefnastjórum á grunnskólaskrifstofu á árlega *BETT- ráðstefnu* í London. Ellefu skólastjórar og tveir starfsmenn á skrifstofu sviðsins sóttu í maí ráðstefnu í Skotlandi um samvinnunám og teymiskennslu á vegum *Scottish College for Educational Leadership*. Tveir starfsmenn skrifstofunnar fóru á *Maker faire* í New York til að kynna sér betur Maker-hugmyndafræðina og héldu m.a. erindi um það á *Menntaviku*. Nanna K. Christiansen sótti námskeið í Kaupmannahöfn um áhrif hugarfars og væntinga til námsárangurs en aðalfyrirlesarar voru Carol Dweck og James Nottingham.

FORVARNARDAGUR

4. október var *Forvarnardagurinn* haldinn í öllum grunnskólunum undir yfirskriftinni *Tökum þátt*. Unglingar í 9. bekk ræddu bestu leiðirnar til að forðast vímuefnanotkun. Í tilefni dagsins heimsótti Guðni Th. Jóhannesson forseti Íslands Hólabrekkuskóla og Dagur B. Eggertsson borgarstjóri átti góða samveru með 9. bekkungum í Árbæjarskóla.

KENRARAR LÆRA UM LEIDSAGNARMAT

Á skólaárinu tóku rúmlega 500 kennarar í 17 grunnskólum í Reykjavík þátt í þróunarverkefni um leiðsagnarmat. Verkefnið var í samræmi við áherslur aðalnámskrár grunnskóla og byggði á erlendum rannsóknum sem sýna að leiðsagnarmat bætir námsárangur og gerir námið merkingarbærara. Nýjung í þessu þróunarverkefni var að stuðst var við aðferðafræði Shirley Clarke en hún er höfundur bóka um leiðsagnarmat sem margir breskir skólar hafa byggt starf sitt á með góðum árangri. Clarke hélt námskeið fyrir grunnskólakennara á vormánuðum við góðan orðstír. Umsjónarmenn þróunarverkefnis um leiðsagnarmat í grunnskólum Reykjavíkur voru Edda G. Kjartansdóttir aðstoðarskólustjóri og Nanna K. Christiansen verkefnastjóri. Verkefnið var styrkt af Endurmenntunarsjóði grunnskóla.

Dagur B. Eggertsson borgarstjóra heimsótti Árbæjarskóla á Forvarnardegi og átti gott spjall við nemendur.

Mötuneyti

Mötuneytisþjónusta sviðsins vann á árinu að því að samræma og tryggja gæði skólamáltíða fyrir börn og ungmenni. Unnið var í samstarfi við yfirmenn skólamötuneyta að því að samræma matseðla í grunnskólum og tryggja sem hagstæðust innkaup á hráefni með örútboðum á hverfavisu. Þá var unnið að því að bæta vinnuaðstöðu starfsfólks og tækjabúnað mötuneytanna.

STÝRIHÓPUR UM MATARÞJÓNUSTU

Stýrihópur á vegum borgarstjóra um samræmda matarstefnu Reykjavíkurborgar hélt áfram störfum. Í hópnum eru fulltrúar frá skóla- og frístundasviði, velferðarsviði, umhverfis- og skipulagssviði og kjörnir fulltrúar. Hópurinn lauk störfum vorið 2018.

NÁMSKEIÐ

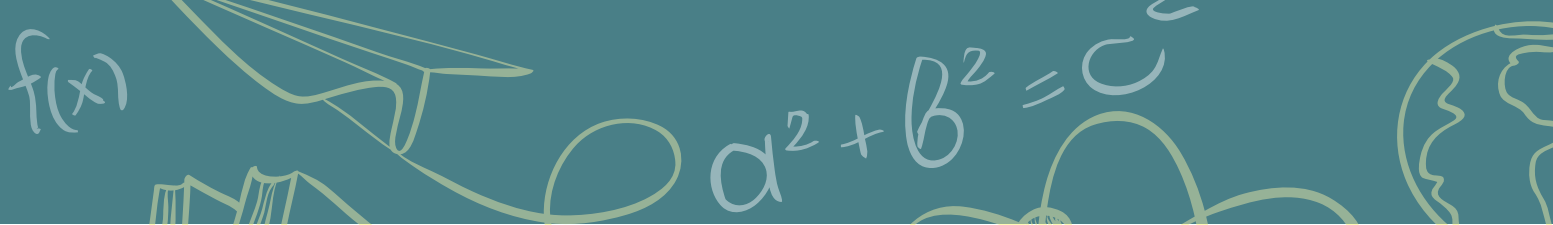
Námskeið um ofnæmisfæði voru haldin fyrir starfsfólk frístundamiðstöðva og fyrir heimilisfræðikennara grunnskóla. Fræðslan fór fram í samstarfi við Astma- og ofnæmisfélag Íslands og voru í framhaldi af sams konar námskeiðum fyrir starfsfólk mötuneyta leik- og grunnskóla.

ÚTVISTUN MÖTUNEYTIÞJÓNUSTU

Þeim leikskólum sem útvistuðu mötuneytisþjónustu fjölgaði á árinu og voru flestir fjórtán. Farið var í útboð á mötuneytisþjónustu fyrir leik- og grunnskóla og gerður rammasamningur við þrjá aðila um skammtímaþjónustu (1 vika og allt að sex mánuðum) og þrjá aðila um máltíðir með sólarhrings fyrirvara. Í kjölfarið var farið í örútboð innan rammasamnings til að þjóna þeim sem verða með aðkeypta þjónustu til framtíðar, þ.e. lengur en sex mánuði. Þá var farið í að þróa útvistun á mötuneytisþjónustu í Breiðholtsskóla.

Mötuneyti skóla- og frístundasviðs veittu um 18.000 börnum á aldrinum 1 -16 ára matarþjónustu hvern virkan dag á árinu.

Frístundastarf

Þann 1. október 2017 voru fimm frístundamiðstöðvar reknar af Reykjavíkurborg. Þær höfðu umsjón með 34 frístundaheimilum og 24 félagsmiðstöðvum. Til viðbótar voru fimm frístundaheimili og ein félagsmiðstöð rekin af grunnskólum. Alls voru 4.706 börn skráð á frístundaheimili fyrir 6-9 ára börn og í sértækar félagsmiðstöðvar fyrir fötluð börn og unglinga í 5.-10. bekk. Hátt í 92.000 heimsóknir 10-16 ára barna voru skráðar í félagsmiðstöðvar á árinu.

STARFSÁÆTLUN

Starfsáætlanir frístundamiðstöðva voru unnar út frá stefnukorti skóla- og frístundasviðs og umbótaþáttunum fjórum í starfsáætlun sviðsins.

Þá vann frístundahluti sviðsins með sína áherslupætti fyrir árið en þeir voru lýðræði, lýðheilsa og foreldrasamstarf. Einnig tóku starfsáætlanir frístundamiðstöðva mið af lögum og reglugerðum, upplýsingum um þátttöku í starfinu, niðurstöðum kannana um starfið og rannsóknum á stöðu barna og unglinga í hverfunum.

Með starfsáætlunum frístundamiðstöðva var leitað við að koma í framkvæmd starfsáætlun sviðsins í hverfum borgarinnar. Frístundaheimili og félagsmiðstöðvar gerðu svo aðgerðaáætlanir út frá starfsáætlun sinnar frístundamiðstöðvar eins og lagt er til í viðmiðum um gæði í frístundastarfi skóla- og frístundasviðs. Þannig hrísluðust markmið og verkefni úr starfsáætlun sviðsins niður í vinnu frístundamiðstöðvanna og þaðan til allra starfseininga.

Margir komu að gerð starfsáætlana frístundamiðstöðva og ber þar helst að nefna starfsfólk frístundaheimila og félagsmiðstöðva. Einnig var stuðst við viðhorfskannanir sem lagðar voru fyrir þjónustuþega og starfsfólk.

STARFSMANNAMÁL

Í upphafi skólaársins vantaði á þriðja hundrað starfsmenn í hálfstarf á frístundaheimilin og í sértækar félagsmiðstöðvar borgarinnar og var staðan óvenju erfið miðað við fyrri ár. Í ágústlok biðu um 1.400 börn eftir vistun á frístundaheimili. Börn með sérþarfir og yngstu skólabörnin nutu forgangs, en önnur voru tekin inn í samræmi við umsóknartíma. Í októberbyrjun var fjórðungur frístundaheimila fullmannaður, en enn vantaði þá um 95 starfsmenn. Þegar komið var fram í nóvember biðu enn um eitt hundrað börn eftir vistun og var þá ómannað í 40 stöðugildi frístundaheimila og sértækra félagsmiðstöðva. Þriðjungur frístundaheimila var fullmannaður um miðjan desember en þá vantaði 70 starfsmenn í hálf störf þar af 9 í störf með fötluðum börnum og ungmennum. Þá voru um 50 börn enn að biða eftir frístundaheimili.

LEIÐAÐ LEIÐA TIL AÐ FJÖLGA FAGFÓLKI

Í febrúar samþykkti skóla- og frístundaráð að efna til formlegs samstarfs við Félag fagfólks í frítímapjónustu, háskóla og mennta- og menningarmálaráðuneyti um leiðir til að bæta starfsumhverfi og fjölga fagfólki á vettvangi frístundamála. Starfshópi var falið þetta verkefni og var hann skipaður fulltrúum skóla- og frístundaráðs, stjórnendum og starfsmönnum frístundamiðstöðva, Félags fagfólks í frítímapjónustu, Sambands íslenskra sveitarfélaga, Háskóla Íslands, þar með talið Menntavísindasviðs, auk fulltrúa skóla- og frístundasviðs.

Í ágúst samþykkti skóla- og frístundaráð að veita starfsfólki frístundaheimila afslátt af vistunargjaldi fyrir börn þeirra á frístundaheimili. Starfsmenn sem störfuðu að minnsta kosti þrjá daga í frístundaheimili á viku fengu frá og með 1. október 58,5% afslátt af vistunargjaldinu. Markmiðið var að bæta starfsumhverfi og gera störf á vettvangi frítímans eftirsóknarverðari.

RABBAÐ UM LÝÐRÆÐI

Starfsfólk frístundamiðstöðvanna rabbaði um lýðræði kvöld eitt í apríl og var streymt frá fundinum á vef Reykjavíkurborgar. Boðið var upp á fjóra áhugaverða fyrirlestra um lýðræði, einn af grunnþáttunum í frístundastarfinu. Fyrirlesarar voru Margrét María Sigurðardóttir, umboðsmaður barna, Ólafur Páll Jónsson heimspekingur, Bergur Ebbi Benediktsson, lögfræðingur og framtíðarfræðingur, og Eygló Rúnarsdóttir, aðjúnt í tómstunda- og félagsmálafræði hjá HÍ.

HÖFUÐ Í BLEYTI

Fagstefna starfsfólks í frístundastarfinu, *Með höfuð í bleyti*, var vel sótt en hún var að þessu sinni haldin í Gerðubergi í maí. Aðalfyrirlesari var Bóas Valdórsson sálfræðingur og fjallaði hann um geðheilsu og vináttufærni barna og unglinga. Boðið var upp á tuttugu málstofur um margvísleg verkefni í frístundastarfinu þar sem starfsfólk miðlaði af þekkingu sinni og reynslu. Á fagstefnunni voru veitt hvatningarverðlaun fyrir framsækið frístundastarf og sáu Skúli Helgason, formaður skóla- og frístundaráðs og Eva Einarsdóttir, varaformaður ráðsins, um verðlaunaafhendinguna.

NÝJAR REGLUR UM STARFSEMI FÉLAGSMIÐSTÖÐVA

Í október samþykkti skóla- og frístundaráð fyrstu heildstæðu reglurnar um fyrirkomulag félagsmiðstöðva fyrir börn og ungmenntu í 5.-10. bekk. Í þeim var m.a. kveðið á um innritun, opnunartíma, dvalargjöld, forgang, sumarstarf og húsnæði félagsmiðstöðva. Þá voru sett inn ákvæði um starfsemi sértækra félagsmiðstöðva fyrir börn með sérþarfir. Með þessum reglum fengu félagsmiðstöðvarnar skýrari ramma utan um fagstarfið og gæði þess.

Reglur um þjónustu frístundaheimila voru einnig endurskoðaðar og breytt. Inn í þær var sett ákvæði um að ef tafir verði á þjónustu, t.d. vegna manneklu, sé fyrst litið til forgangshópa en umsóknir síðan afgreiddar í tímaröð, elsta umsókn fyrst, en þó þannig að börnum í 1. bekk verði fyrst boðin dvöl, þá börnum í 2. bekk, í 3. bekk og að lokum börnum í 4. bekk. Áður gildi sú regla að tímasetning umsóknar réði skráningu barna í frístundaheimili.

Frá árlegri réttindagöngu barna af frístundaheimilum Tjarnarinnar haustið 2017.

NÝLIÐAFRÆÐSLA

Í október var árlegt grunnnámskeið fyrir nýtt starfsfólk félagsmiðstöðvanna haldið í Kringlumýri og höfðu deildarstjórar unglingastarfsins umsjón með fræðslunni. Rúmlega fimmtíu nýliðar sátu námskeiðið en hver frístundamiðstöð stóð fyrir grunnnámskeiði fyrir nýtt starfsfólk frístundaheimilanna í sínu hverfi. Á þessum námskeiðum var stiklað á stóru yfir þá þætti sem mikilvægt er að nýliðar í starfinu þekki og tileinki sér og meðal annars fjallað um hlutverk og hugmyndafræði starfsins, helstu þroskaverkefni barna og unglinga, ábyrgð og skyldur starfsfólks og mikilvæga kunnáttu og hæfni í starfi félagsmiðstöðva og frístundaheimila.

STEFNUMÓTUN UM FRÍSTUNDAÞJÓNUSTU

Borgarstjórn samþykkti í október fyrstu heildstæðu stefnuna um frístundaþjónustu fyrir almenning, með áherslu á börn og unglinga. Áhersluatriði er jafn aðgangur að fjölbreyttu og skapandi frístundastarfi, virkni og félagslegri velferð.

Frístundastefnan var afrakstur af starfi stýrihóps, skipaður var borgarfulltrúunum Skúla Helgasyni, Mörtu Guðjónsdóttur og Sóleyju Tómasdóttur sem leiddi vinnuna fyrsta árið. Starfsmaður hópsins var Sigrún Sveinbjörnsdóttir. Hópurinn fékk til liðs við sig ýmsa sérfræðinga frá fagsviðum borgarinnar og leitað var eftir víðtæku samráði við börn og unglinga um áherslur.

Leiðarljós stefnunnar er að boðið verði upp á fjölbreytta og heilsuefandi frístundaþjónustu í borginni sem hvetur til virkrar þátttöku, sköpunar og betra samfélags.

Þá lagði stýrihópurinn fram ýmsar tillögur um aðgerðir og dregur sérstaklega fram 24 forgangsaðgerðir sem fela í sér fimm megináherslur. Yfirskrift þeirra dregur saman meginatriðin í leiðarljósi frístundastefnunnar:

- fjölbreytt og skemmtilegt
- virk þátttaka
- jöfnuður
- forvarnir
- lýðheilsa - fagmennska

VETRARFRÍ

Frístundamiðstöðvar og menningarstofnanir borgarinnar buðu að vanda upp á fjölbreytta dagskrá í öllum hverfum í vetrarfríunum. Tekið var mið af því að öll fjölskyldan gæti notið frídaganna saman og án mikils tilkostnaðar. Þannig var ókeypis inn á flest söfn borgarinnar og frítt í sundlaugar á tilgreindum tímum. Fjölskylduskemmtun var t.d. á vegum frístundamiðstöðva á Klambatúni og Kjarvalsstöðum, í Fjölskyldu- og húsdýragarðinum og í Gufunesbæ í vetrarfríum, bæði að vori og hausti.

FRÍSTUNDAHREYSTI

Guðni Th. Jóhannesson forseti Íslands heiðraði börnin í Guluhlíð og Öskju með nærveru sinni þegar hann setti leika í *Frístundahreysti* sem haldnir voru í annað sinn í marsmánuði. Keppnin var sniðin að þörfum barna með sérþarfir og fóru þau öll þrautahring með marg

$f(x)$

$$a^2 + b^2 = c^2$$

víslegum hreyfiþrautum á sama hátt og í *Skólahreysti* grunnskólanna. Þetta skemmtilega verkefni var unnið í samstarfi við Íþróttasamband fatlaðra með sérstökum styrk frá Kyndilhlaupi lögreglunnar.

FÉLAGSMIÐSTÖÐVADAGURINN

Yfirskrift félagsmiðstöðvadsins sem haldinn var hátíðlegur um alla borg var *Okkar framtíð*. Dagskrá félagsmiðstöðvanna var fjölbreytt í tilefni dagsins og þar mátti bæði kynna sér hefðbundin viðfangsefni og taka þátt í skemmtilegum uppákomum fyrir gesti á öllum aldri.

REYKJAVÍKURRÁÐ UNGMENNA

Reykjavíkurráð ungmenna fundaði með borgarstjórn í febrúar og bar upp margar góðar tillögur, m.a. um betri hinsegin-fræðslu í grunnskólum, að betra úrval væri á grænum kosti í skólamötuneytum, að móttaka Reykjavíkurborgar á hælisleitendum og umsækjendum um alþjóðlega vernd yrði bætt og að leitað yrði leiða til að unglingar gætu komið að ráðningu starfsfólks í félagsmiðstöðvum. Allar voru tillögunar samþykktar og vísað til frekari umfjöllunar í fagráðunum.

Markmið með starfsemi Reykjavíkurráðs ungmenna er m.a. að skapa vettvang og leiðir til þess að gera þeim

sem eru yngri en 18 ára kleift að koma skoðunum sínum og tillögum á framfæri við viðeigandi aðila og þjálfast í lýðræðislegum vinnubrögðum.

SUMARSTARFIÐ

Yfir sumarmánuðina var boðið upp á margs konar fræðslu og skemmtun fyrir börn og unglinga. Námskeiðin voru kynnt á frístundavefnum www.fristund.is.

Á frístundaheimilunum var boðið upp á vikunámskeið með möguleika á viðbótarstund, sumarsmiðjur fyrir 10-12 ára börn hluta úr degi, heilan dag eða í nokkra daga í senn. Þá voru félagsmiðstöðvarnar opnar fyrir 13-16 ára unglinga og í samstarfi við Vinnuskóla Reykjavíkur voru starfandi svokallaðir félagsmiðstöðvahópar með þátttöku unglinga sem höfðu nýlengið 9. bekk.

Barna- og fjölskylduhátíðin *Kátt á Klambra* var haldin í annað sinn á Klambratúni í lok júlí. Þar var boðið upp á skemmtun og fróðleik með fjölbreyttum menningar- og listviðburðum.

SKREKKUR

Átta grunnskólar kepptu til úrslita þegar *Skrekkur*, hæfileikahátíð grunnskólanna, náði hámarki um miðjan nóvember á úrslitakvöldi í Borgarleikhúsinu. Skólarnir voru Austurbæjarskóli, Árbæjarskóli, Breiðholtsskóli, Foldaskóli, Hagaskóli, Langholtsskóli, Réttarholtsskóli og Rimaskóli.

Nemendur í Árbæjarskóla fagna sigri í Skrekki 2017.

Sjónvarpað var beint frá lokahátíðinni á RÚV þar sem hátt í tvö hundruð grunnskólanemar létu ljós sitt skína.

Leikar fóru svo að söngva- og dansatrið Árbæjarskóla, *Komohewa – Boðflennan*, fór með sigur af hólmi.

Að þessu sinni tóku 26 grunnskólar, þeirra á meðal Klettaskóli, þátt í *Skrekk* og hátt í 700 ungmenni komu að fjölbreyttum atriðum á þremur undanúrslitakvöldum þar sem var dansað, leikið og sungið. Aldrei hafa fleiri skólar verið með í *Skrekki*. Dómnefnd í undanúrslitum var skipuð fulltrúum sviðslistagreina og ungmennaráðs Samfés, en á úrslitakvöldinu var dómnefnd skipuð stjórnendum menningarhúsa í borginni; Borgarleikhússins, Þjóðleikhússins, Hörpu, Íslenska dansflokksins og fulltrúa úr ungmennaráði Samfés. Formaður dómnefndar var Sigfríður Björnsdóttir, deildarstjóri listfræðslu hjá skóla- og frístundasviði Reykjavíkurborgar.

ÁHERSLA Á HEILBRIGÐAN LÍFSSTÍL

Í gátlistum um heilsuefandi frístundaheimilis- og félagsmiðstöðvastarf sem birtir voru á árinu var lögð áhersla á heilbrigðan lífsstíl barna og unglinga. Gátlistinn skiptist upp í fjóra grunnþætti sem eru á ábyrgð starfsstaðar, þ.e. hreyfing og útvist, næring, líðan og lífsstíll. Með honum er hægt að skoða hvernig frístundaheimilum og félagsmiðstöðvum gengur að vinna að settum markmiðum, hvað vel er gert og hvar sóknarfærin liggja. Gátlistinn er hluti af innra og ytra mati skóla- og frístundasviðs á gæðum í starfi frístundaheimila og félagsmiðstöðva.

Ánægðir starfsmenn frístundamiðstöðvarinnar Tjarnarinnar með viðurkenninguna Stofnun ársins.

ÁNÆGÐIR STARFSMENN FRÍSTUNDAMIÐSTÖÐVANNA

Frístundamiðstöðvarnar Tjörnir og Gufunesbær voru í tveimur efstu sætum í viðhorfskönnuninni meðal starfsfólks um *Stofnun ársins 2017- borg og bær*. Hinar þrjár frístundamiðstöðvar borgarinnar urðu allar hlutskarpar í efstu sætum könnunarinnar um vinnustaði með fleiri en 50 starfsmenn; Ársel í Árbæjarhverfi lenti í fjórða sæti, Kringlumýri í Laugardal og Háaleiti í sjötta sæti og Miðberg í Breiðholti í því áttunda.

FORELDRAKÖNNUN

Niðurstaða foreldrakönnunar meðal barna í frístundaheimili sem gerð var vorið 2017 sýndi að níu af hverjum tíu foreldrum voru ánægðir með frístundaheimilið og töldu að barninu þeirra liði þar vel. Átta af hverjum tíu foreldrum töldu viðfangsefni frístundaheimilisins áhugaverð og að barninu myndist skemmtilegt að taka þátt í því.

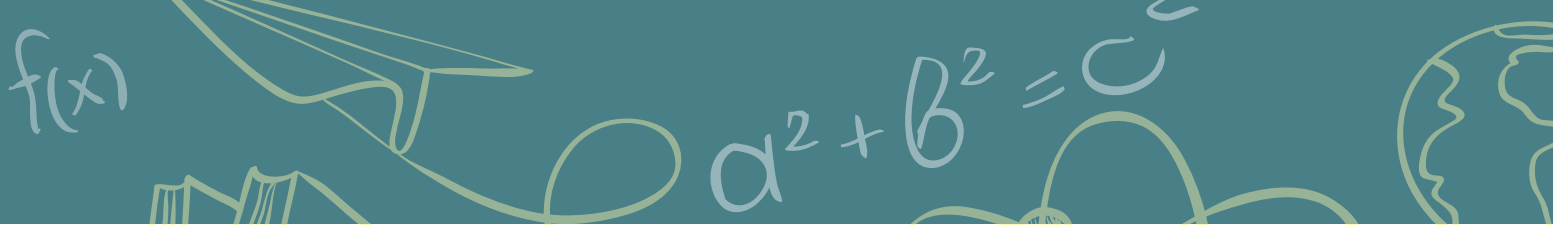
BRÚÐUBÍLLINN

Brúðubíllinn var á ferð og flugi um borgina yfir sumarmánudögn og skemmti smáfólkinu. Forsýning var í Hljómskálagarðinum í byrjun júní og síðan voru sýningar utan dyra, m.a. á Klambratúni, við sundlaug Vesturbæjar og á Árbæjarsafni.

SÖNGURINN ÓMAÐI Í BREIÐHOLTINU

Fimm frístundaheimili í Breiðholti settu á árinu á laggir söng- og hljóðfærasmíður fyrir börn í 1.-2. bekk og nutu aðstoðar tveggja söngkvenna. Markmiðið var að styðja við söng- og tónlistarstarf á frístundaheimilunum og um leið að virkja tónlistaráhuga barnanna og hvetja þau áfram. Keypt voru hljóðkerfi og hljómborð fyrir frístundaheimilin og söngkonurnar Hildur Kristín Stefánsdóttir og Hildur Vala Einarsdóttir komu á hvert frístundaheimili tvisvar í viku í klukkutíma og unnu með börnunum.

Skólahljómsveitir og tónlistarskólar

Reykjavíkurborg rak fjórar skólahljómsveitir á árinu og voru alls 520 nemendur skráðir í tónlistarnám við upphaf skólaársins 2017-2018. Reykjavíkurborg rak einnig Tónlistarskólann á Klébergi þar sem á fjórða tug barna stundaði nám.

HÆRRI FRAMLÖG TIL SKÓLAHLJÓMSVEITA

Í ágúst samþykkti skóla- og frístundaráð að hækka framlög til skólahljómsveitanna þannig að mögulegt yrði að taka inn fleiri nemendur, eða 130 í hverja sveit. Með því var komið til móts við óskir stjórnenda um að kjörstærð skólahljómsveita yrði 130-140 börn.

Hækkun framlags mun einnig nýtast þeim nemendum sem þurfa sérstakan stuðning í hljómsveitarstarfinu. Með auknu framlagi gátu skólahljómsveitirnar tekið inn alls 520 nemendur á skólaárinu 2017-2018.

Kostnaðarþátttöku foreldra var sem fyrr markvisst haldið í lágmarki og fólst annars vegar í námsgjöldum sem falla undir frístundakortið og hins vegar hljóðfæraleigu fyrir þá sem þurfa. Gjöld á árinu voru 27.350 kr. í námsgjald og 8.300 kr. í hljóðfæragjald.

LENGRI SAMNINGAR VIÐ TÓNLISTARSKÓLA

Reykjavíkurborg greiddi á árinu kennslu- og stjórnunar-kostnað vegna fornáms, grunnnáms og miðnáms á hljóðfæri og fornáms og grunnnáms í söng til 18 tónlistarskóla í borginni.

Samningar voru undirritaðir við tónlistarskóla vegna náms á neðri stigum til þriggja ára vorið 2017. Auk þess voru gerðir samningar um nám á efri stigum í samræmi við kröfur Jöfnunarsjóðs sveitarfélaganna vegna verkefnisins, en þeir eru til eins árs í senn.

Alls voru 2.219 reykvískir nemendur skráðir í nám á neðri stigum í tónlistarskólum borgarinnar haustið 2017, en auk þess voru 178 nemendur á neðri stigum með lögheimili utan Reykjavíkur í námi við skólana. Heildarfjöldi nemenda í tónlistarskólum með samning við borgina á bæði neðri og efri stigum var 2.682 og voru 2.418 þeirra með lögheimili í Reykjavík.

GERD GÆÐAVIDMIÐA

Stjórnendur skólahljómsveita og tónlistarskólastjórar tóku saman höndum og hófu á haustmánuðum vinnu við gerð gæðaviðmiða í tónlistarnámi. Fulltrúar stjórnenda af öllu landinu unnu efnisgrunn viðmiða á landsþingi á Hallormsstað og verður þeim boðið að koma með athugasemdir og viðbætur.

Skóla- og frístundastarf án aðgreiningar

Í leikskóla-, grunnskóla- og frístundastarfi er unnið samkvæmt hugmyndafræði skóla- og frístundastarfs án aðgreiningar eins og fram kemur í stefnu sviðsins. Verkefnastjórar stuðnings- og sérkennslu í leik-, grunn- og frístundahluta fagskrifstofu mynda teymi og vinna saman að málum er snúa að stuðningi við börn og nemendur.

Á árlegri Öskudagsráðstefnu grunnskólakennara í borginni voru afhent í fyrsta sinn minningarverðlaun Arthurs Morthens. Þau verða veitt einum grunnskóla í Reykjavík árlega í fimm ár fyrir störf í þágu stefnu um skóla án aðgreiningar. Verðlaunin komu í hlut Fellaskóla og sagði m.a. í rökstuðningi valnefndar:

Í Fellaskóla er margbreytileiki nemenda- og starfsmann-ahópsins allsráðandi. Töluð eru 26 tungumál í skólanum, um 70% nemenda eru með annað móðurmál en íslensku og rekja uppruna sinn til fjölmargra landa víðs vegar um heiminn. Sýn skólans er að allir séu þar á heimavelli, nemandur eru viðurkenndir eins og þeir eru, allar fjölskyldur eru velkomnar í skólann og starfsfólk skólans er stolt af viðhorfum sínum. Lögð er áhersla á að styðja og aðstoða foreldra og byggja upp traust. Jákvað samskipti eru í fyrirrúmi og virðing fyrir öllum fjölskyldum.

Á árinu var haldið í annað sinn PMTO-grunnnámskeið fyrir starfsfólk í grunnskólum en það er gagnreynd aðferð sem miðar að því að efla foreldrafærni. Grunnmenntun fyrir starfsfólk skóla miðar að því að efla þekkingu á því hvernig nýta megi aðferðina til að takast á við hegðunarerfiðleika, efla skilning á þeim og veita ráðgjöf. Starfsfólk frá sex grunnskólum, einum leikskóla og frá einni þjónustumiðstöð í borginni sat námskeiðið.

Samþykkt var á árinu fjárveiting til að ráða talmeinafræðinga í öll hverfi borgarinnar og einnig hegðunarráðgjafa á grunnskólastigi með fyrirmynd í því sem gert hefur verið á leikskólastiginu. Stefnt er að því að þessir sérfræðingar hefji störf á árinu 2018.

NÝ SÉRDEILD FYRIR EINHVERFA NEMENDUR

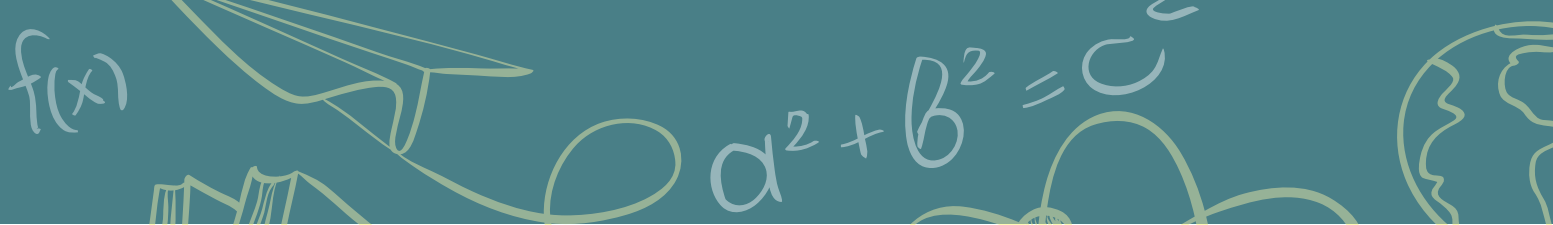
Skóla- og frístundaráð samþykkti á fundi sínum í maí 2017 að stofna nýja sérdeild fyrir einhverfa nemendur við Hamraskóla í Grafarvogi. Hún er ætluð fyrir allt að níu nemendur á yngsta stigi og miðstigi grunnskóla og tekur til starfa í ágúst 2018. Jafnframt ákvað skóla- og frístundaráð að tvískipta og stækka sérdeild fyrir einhverfa nemendur í Fellaskóla í Breiðholti. Hún mun skiptast í yngri deild fyrir allt að níu nemendur og unglingadeild fyrir allt að sex nemendur og verður því fullsetin fyrir 15 nemendur.

FJÖLMENNING

Þann 1. október 2017 voru 1.310 börn af erlendum uppruna í leikskólum borgarinnar, um helmingur þeirra á annað foreldri af íslenskum uppruna.

Milli mála-prófið var lagt fyrir 2.156 grunnskólanemendur með annað móðurmál en íslensku (ÍSAT, þ.e. nemendur sem hafa verið í íslensku málumhverfi í tvö ár eða meira. Fjármagni var úthlutað til skóla vegna 2.006 nemenda á grunni niðurstaðna úr *Milli mála*-prófinu, en rúm 40% barnanna sem tóku það eru fædd á Íslandi. Niðurstöður prófsins eru nýttar til að meta þörf nemenda fyrir stuðning en þær úthlutunarreglur voru samþykktar árið 2016. Í því samhengi er rétt að benda á að á árinu 2015 fengu skólar úthlutað fjármagni fyrir 298 börn, en á árinu 2017 hafði þeim fjölgað um 1.700.

Fjölmenningatrymi sviðsins var á árinu skipað Dagbjörtu Ásbjörnsdóttur, Dröfn Rafnsdóttur og Fríðu Bjarneyju Jónsdóttur sem jafnframt leiddi samstarfið. Hlutverk teymisins var m.a. að halda utan um innleiðingu á stefnu á fjölmennningarlegu skóla- og frístundastarfi, *Heimurinn er hér*, og þróa umbætur í starfi á grundvelli stefnu- og starfsáætlun-

ar sviðsins þar sem einn af umbótaþáttunum var fjölmenn-
ing. Þá sinnti teymið ásamt ráðgjöfum *Miðju máls og læsis*
(MML) fræðslu, ráðgjöf og stuðningi við starfsstaði.

Í tengslum við djúpgreiningarvinnu og endurskoðun á
reiknilíkönunum sviðsins var starfshópi falið að gera úttekt á
skóla- og frístundastarfi fyrir börn með annað móðurmál
en íslensku. Hópurinn gerði viðamikla úttekt, sem ásamt
niðurstöðum *Milli mála*-prófsins, leiddi í ljós að stórauka
þurfti fjármagn og stuðning við starfsstaði vegna fjöl-
menningarlegs skóla- og frístundastarfs. Með hliðsjón af
þessari niðurstöðu ákvað borgarráð að auka fjárveitingar til
fjölmennningarlegs skóla- og frístundastarfs og túlkapjón-
ustu.

Fulltrúar fjölmenningatrymis heimsóttu á árinu ríflega
helming grunnskóla til að kanna með hvaða hætti væri verið
að sinna málefnum nemenda með annað móðurmál en
íslensku, sem leiddi í ljós mikla þörf fyrir aukið fjármagn,
stuðning, fræðslu og ráðgjöf. *Miðja máls og læsis* sendi jafn-
framt út fyrirspurnir til starfsstaða um óskir um stuðning,
ráðgjöf og fræðslu. Niðurstöður sýndu að 97% grunnskóla
og rúmlega 70% leikskóla töldu aukna þörf fyrir stuðning.
Til að bregðast við þeirri stöðu var fjárveitingu til leik- og
grunnskóla hækkuð um ríflega helming. Þá var komið á fót

miðlægum túlkapotti fyrir grunnskóla og frístundastarfið
líkt og í leikskólunum. Starfsemi *Miðju máls og læsis* var
efld með því að ráðnir voru þrír svokallaðir brúarsmiðir, en
hlutverk þeirra er að styðja við móðurmál barna með annað
móðurmál en íslensku. Þá hafa brúarsmiðir veitt foreldrum
fræðslu og ráðgjöf.

Ráðgjafar *Miðju máls og læsis* og fjölmenningatrymi sinntu
á árinu margvíslegri fræðslu, s.s. móðurmálskennslu, milli-
menningarfræðslu og foreldrasamstarfi og ráðlögðu um
fjölbreytta starfs- og kennsluhætti. Þá var bryddað upp á
þeirri nýbreytni að bjóða upp á nýliðanámskeið í leikskólum
á starfstíma og nýttu margir sér þá þjónustu.

Samstarf við *Móðurmál* – samtök um tvítýngi hefur haldið
áfram en þau kenna á laugardögum yfir 20 móðurmál í
skólahúsnæði sviðsins og veita jafnframt fræðslu til kenn-
ara og starfsfólks. Skóla- og frístundasvið hefur styrkt sam-
tökin til að skrásetja allt bókasafn sitt í *Gegni* en það telur
mörg þúsund bókatitla á fjölmörgum tungumálum.

Fjölmenningatrymið tók þátt í að undirbúa *Dag evrópskra*
tungumála og Alþjóðlega móðurmálsdaginn í samstarfi við
Borgarbókasafn, Móðurmálssamtökin, Stofnun Vigdísar
Finnbogadóttur og fleiri.

Kyndihlaup lögreglunnar styrkti Frístundahreysti barnanna í Guluhlíð og Öskju.

NÝR VEFUR

Í janúar var nýr vefur, *Tungumál er gjöf*, opnaður (www.tungumalergjof.com) en hann geymir margvíslegt stuðningsefni fyrir leikskólakennara til að skipuleggja fagstarf með börnum og styðja foreldra við að efla mál og læsi á heimavelli. Í tilefni af *Alþjóðlega móðurmálsdeginum*, 21. febrúar, sátu um fjörutíu leikskólakennarar námskeið og vinnusmiðju um vefinn þar sem farið var í gegnum kennsluefni og leiðbeint um hvernig nýta má það í fag- og foreldrasamstarfi.

MENNINGARMÓT – FLJÚGANDI TEPPI

Fjölmenningarteymið hefur í samstarfi við Kristínu R. Vilhjálmisdóttur, verkefnastjóra fjölmenningar á Borgar-bókasafni, haldið áfram með verkefnið *Menningarmót–Fljúgandi teppi* og bættist Langholtsskóli í hóp svokallaðra menningarmótsskóla á árinu. Verkefnið fékk *Evrópuverkið* á árinu, en það er viðurkenningu fyrir nýbreytni í tungu-málanámi og tungumálakennslu.

MÓTTAKA BARNNA FLÓTTAFÓLK

Í lok janúar tók Reykjavíkurborg á móti 21 kvótaflóttamanni. Í hópnum voru þrjár barnafjölskyldur með tíu börn á aldrinum 1–12 ára. Fjögur börn úr hópnum innrituðust í tvo leikskóla og sex grunnskólabörn í þrjá grunnskóla í sínum heimahverfum. Umsækjendum um alþjóðlega vernd fjölgaði á árinu í kjölfar samnings borgarinnar við ríkið um að þjónusta 200 umsækjendur á hverjum tíma. Alls sóttu

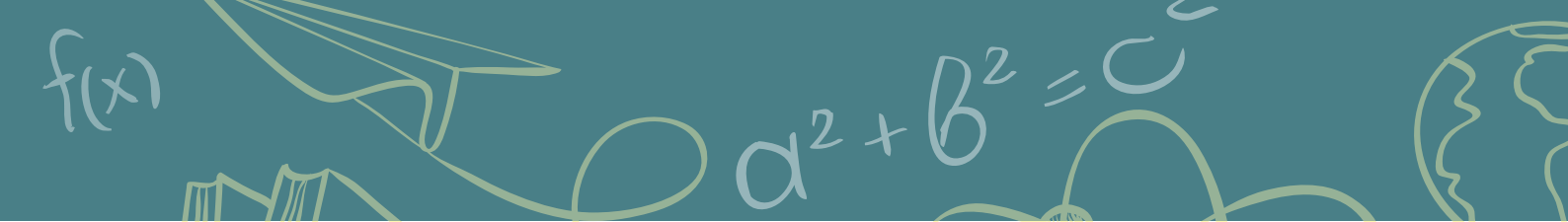
66 börn úr þeim hópi leik- og grunnskóla í borginni á árinu. Í samstarfi við velferðarsvið hefur verið búið til verklag sem tryggir fjármagn til starfsstöðva sem sinna kvótaflóttafólki með fræðslu og ráðgjöf. Þá hefur fjölmenningarteymi sinnt fræðslu um málefni barna flóttafólks til flestra þeirra starfsstaða sem hafa tekið á móti þeim.

MÓTTAKA NEMENDA AF ERLENDUM UPPRUNA

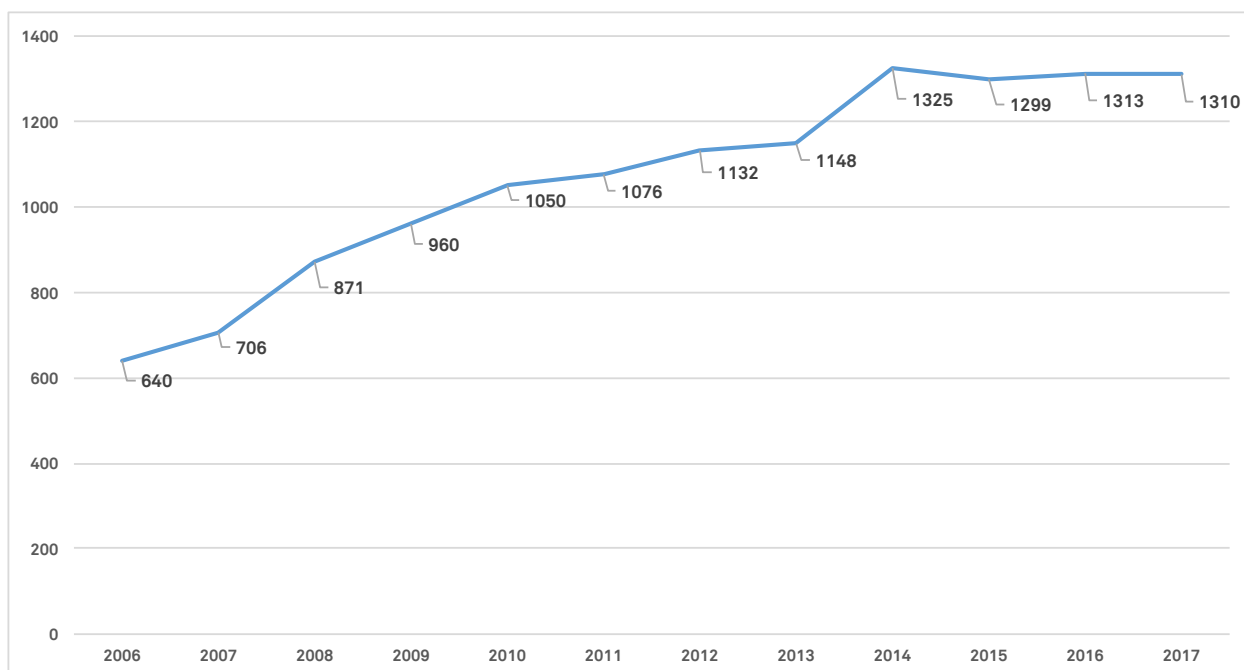
Árbæjarskóli og Háaleitisskóli fóru af stað með tilrauna-verkefni á grundvelli tillögu Ungmennaráðs Breiðholts sem samþykkt var í borgarstjórn 2016. Það fólst í því að efla samstarf kennara, nemenda, þjónustumiðstöðvar og frístundamiðstöðvar í móttöku nýrra nemenda og fjölskyldna þeirra. Verkefnið var útfært á ólíkan hátt í skólunum tveimur en Árbæjarmódelið svokallaða hefur vakið athygli fyrir fagleg vinnubrögð.

ENDURGJALDSLAUS FRÍSTUND

Árangur þess að bjóða nemendum með annað móðurmál en íslensku tímabundið upp á endurgjaldslaus frístund þykir augljós. Af þeim 43 börnum sem fengu gjaldfrjálsa dvöl á á árinu héldu 36 þeirra áfram á frístundaheimilinu eða nærri 84%. Þetta telst mikilvægt skref í aðlögun þessara barna og er í samræmi við þá stefnu að auka viðveru barna af erlendum uppruna í íslensku málumhverfi eins snemma og kostur er.

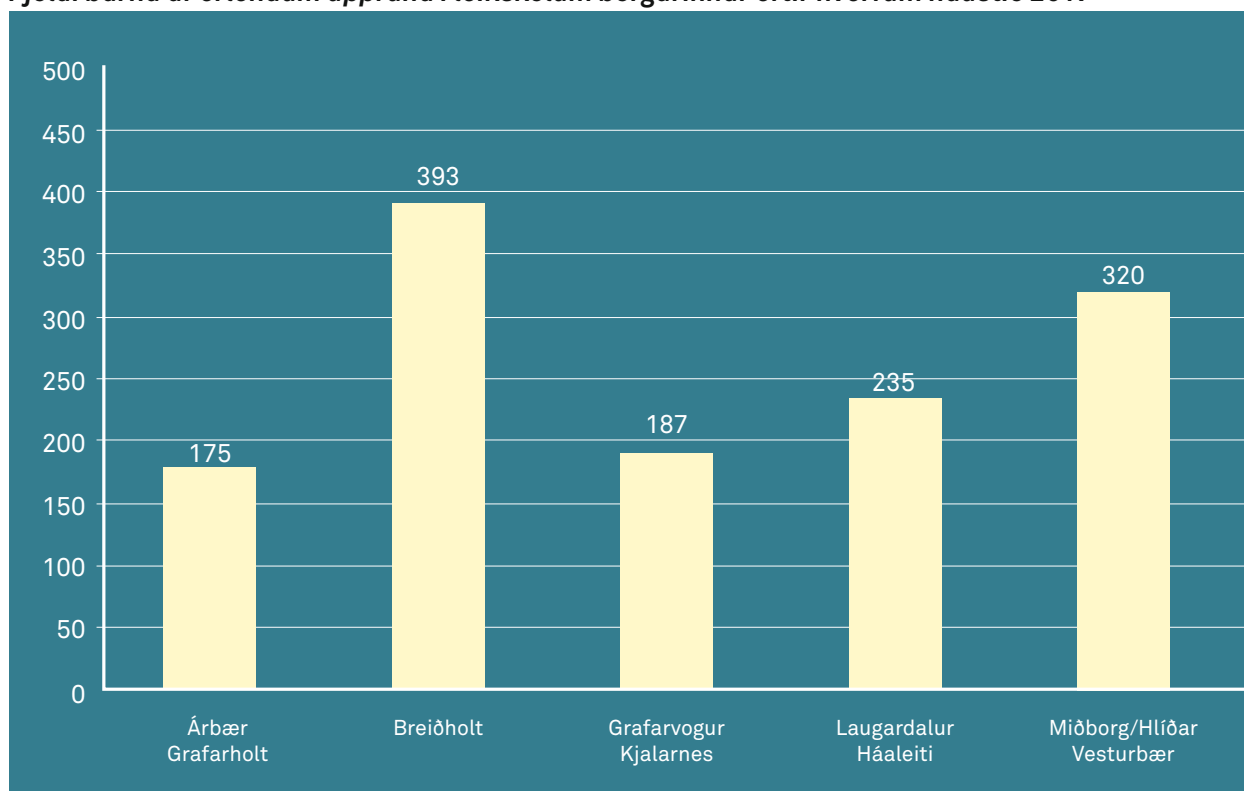

Fjöldi barna af erlendum uppruna í leikskólum frá 2006-2017

Flest þeirra leikskólabarna sem eiga annað móðurmál en íslensku tala pólsku eða um 300, næststærsti hópurinn talar filippeysk mál eða 74 og rösklega 60 börn eiga ensku að móðurmáli.

Fjöldi barna af erlendum uppruna í leikskólum borgarinnar eftir hverfum haustið 2017

Þverfagleg verkefni

MÍÐJA MÁLS OG LÆSIS – WWW.MLL.REYKJAVIK.IS

Ný vefsíða fyrir *Míðju máls og læsis* fór í loftið í lok ársins. Á henni er að finna margvíslegar upplýsingar fyrir foreldra og kennara um málþroska og læsi. Vefsíðan á að vera notaðrjúg öllum sem vinna með börnum og ungmennum.

Míðja máls og læsis er þekkingarteymi sem er kennurum og starfsfólki í skóla- og frístundastarfinu til stuðnings og veitir ráðgjöf og fræðslu. Teymið var sett á laggirnar á árinu 2016 sem liður í átaki til að efla lestur og lestrarkennslu í borginni. Mikil eftirspurn var eftir þjónustunni á árinu, s.s. vegna kennsluráðgjafar, námskeiðahalds, fræðslu og annars konar stuðnings við starfsstaði. Þá bárust margar verkbeiðnir vegna þjónustu og aðstoðar við börn með annað móðurmál en íslensku.

Míðja máls og læsis er starfrækt í Háaleitisskóla/Hvassaleiti. Dröfn Rafnsdóttir veitir því forstöðu.

VINSAMLEGT SAMFÉLAG

Þann 8. nóvember var haldinn árlegur dagur gegn einelti og kynferðisofbeldi og var minnt á þetta átak hjá stofnunum á vegum skóla- og frístundasviðs. Starfsfólki var bent á margs konar verkefni og upplýsingar á Reykjavíkurvefnum um *Vinsamlegt samfélag*, forvarnir og myndbandskveikjur til að styðjast við í umræðum við börn um óæskilega

hegðun. Liður í dagskrá dagsins var að bjöllum var hringt í sjö mínútur kl. 13:00 að staðartíma til að sýna samstöðu í baráttunni gegn einelti og var það gert í mörgum grunn-skólum borgarinnar.

BIOPHILIA

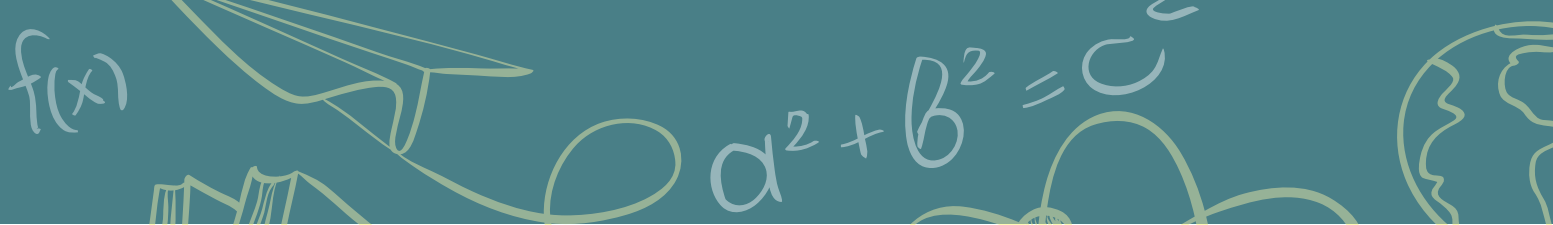
Á árinu var lögð fyrir skóla- og frístundaráð skýrsla um þátttöku Reykjavíkur í Norræna Biophilia-menntaverkefninu, *The Biophilia Educational project*. Leikskólar, grunn-skólar og frístundamiðstöð tóku þátt í verkefninu með góðum árangri. Þá gerði sviðið samning við mennta- og menningarmálaráðuneyti um námskeiðahald til að kynna menntaverkefnið á landsbyggðinni. Kennarar frá Reykjavíkurborg og Vísindasmiðju HÍ sáu um þá kynningu. Jafnframt var gerður framhaldssamningur við ráðuneytið um að vinna áfram að markmiðum menntaverkefnisins.

Á vegum Biophiliu-verkefnisins var kennurum í Reykjavík boðið á námskeið um þverfaglegar kennsluaðferðir og notkun verkfærakistu. Þá var fjárfest í bekkjarsetti af sýndarveruleika-gleraugum og hvatt með ýmsum hætti til þverfaglegrar vinnu og samþættingar námsgreina.

Harpa Rut Hilmarsdóttir, verkefnastjóri á fagskrifstofu skóla- og frístundasviðs, hélt utan um Biophilia-verkefnið á árinu.

Starfsfólk *Míðju máls og læsis*, ásamt Kolbrúna Kristínu Karlsdóttur vefara, þegar nýja vefsíðan var sett í loftið.

UPPLÝSINGATÆKNI

Á árinu var enn aukið við framboð á námskeiðum og fræðslu um upplýsingatækni í skóla- og frístundastarfi. Nefna má námskeið í sumarsmiðjum grunnskólakennara, fræðslu um möguleika margvíslegra skýjalausna, námskeið um skapandi notkun upplýsingatækni í Fab Lab Reykjavík, hlaðborð menningartengiliða og menntabúðir. Tengslanet starfsmanna sviðsins var einnig nýtt til að miðla hagnýtum upplýsingum og varpa ljósi á fyrirmyndarverkefni sem víða var unnið að í hverfum borgarinnar.

Lokið var við þráðlausa netvæðingu allra kennslurýma í grunnskólunum og frekari umbætur í leikskólum og frístundastarfi voru undirbúnar. Aðgengi að skýjalausnum var bætt og skref tekin í þá átt að bæta búnaðarstöðu grunnskóla. Þá hófst undirbúningur að því að setja upp nýja grunnskólavefi og upplýsingagátt fyrir starfsmenn.

Margvíslegur búnaður fyrir sameiginlegan búnaðarbanka sviðsins var valinn og prófaður. Búnaðarbankinn á að stuðla að því að upplýsingatækni nýtist til að virkja sköpunarkraft starfsmanna og barna og styðja við frumkvöðlastarf, nýsköpun og framsækið skólastarf. Áhersla var lögð á forritun, sýndar- og gagnaukinn veruleika, vinsæla miðla, tölvuleiki, þrívíddarhönnun og fjölbreytt verkfæri sem nota má í námi og leik.

Á árinu voru kynntar skýrslur starfshópa um símenntun í

upplýsingatækni, notkun upplýsingatækni í leikskólastarfi og þjónustu og um stöðu og kostnað við upplýsingatækni. Þá voru í lok árs kynnt drög að stefnu um notkun upplýsingatækni í skóla- og frístundastarfi sem fjölmargir tóku þátt í að móta.

Í stefnunni eru 21 áhersluatriði sem snúa að aðbúnaði, þjónustu, þekkingaruppbyggingu og markvissri og framsækinni tækninotkun.

MIXTÚRA

Helstu verkefni myndversins fólust í því að skipuleggja margmiðlunarnámskeið fyrir kennara og nemendur, standa fyrir kvikmyndahátíðum og framleiða margs konar stuttmyndir. Þá var á árinu sett upp ný vefsíða www.mixtura.is, og Facebókarsíða.

Taka 2017 – kvikmyndahátíð grunnskólanna var haldin í Bíó Paradís og kepptu 90 myndir til úrslita. 400 börn og unglingar tóku þátt í hátíðinni.

Kvikmyndahátíðin *Augað* var í Laugarásbíó og voru framleiddar 30 stuttmyndir fyrir hana. Sýndar voru stíklur úr þeim öllum á hátíðinni en sex myndir voru sýndar í heild sinni. Tæplega 250 börn sóttu sýninguna.

Stofnaður var Búnaðarbanki Mixtúru sem býr yfir margvíslegum snjalltækjum sem hægt er að fá lánuð. Alls sóttu

Handhafar Menningarfánans 2017 ásamt Degi B. Eggertssyni borgarstjóra, Evu Einarsdóttur varaformanni skóla- og frístundaráðs og Elsu Yeoman, formanni menningar- og ferðamálaráðs.

400 kennarar námskeið á vegum Mixtúru á árinu, auk þess sem sértæk námskeið voru haldin fyrir starfsfólk á ýmsum starfsstöðum og aðstoð veitt inn í kennslustofum.

MENNINGARFÁNI

Menningarfáni Reykjavíkurborgar var veittur í sjötta sinn í september og kom í hlut tveggja skóla, Hagaskóla og Dalskóla. Dagur B. Eggertsson borgarstjóri afhenti fulltrúum skólanna Menningarfánann við líflega athöfn á Kjarvalsstöðum þar sem menningarstofnanir borgarinnar héldu stefnumót og kynntu fræðslustarf sitt á komandi skólaári.

Hagaskóli fékk þessa viðurkenningu fyrir framúrskarandi lista- og menningarstarf, en allir nemendur skólans hafa víðtækt val og flóru listgreina í sinni stundatöflu.

Dalskóli hreppti *Menningarfánann* öðru sinni fyrir ríka áherslu á frjótt, leikandi og fræðandi skólastarf á báðum skólastigum og í frístundarstarfinu.

JAFNRÉTTISSKÓLINN

Jafnréttisskólinn bauð upp á fjóra fyrirlestra á árinu fyrir starfsfólk sviðsins og fyrir nemendur í 8., 9. og 10. bekk. Yfirskriftir fyrirlestranna voru:

- Jafnrétti í starfi með börnum, af hverju skiptir það máli?
- Líkamsvirðing og útlitsdýrkun
- Áhrif klámvæðingar á sjálfsmynd og samskipti
- Kynferðisleg áreitni, klámvæðing og samskipti

Þessir fyrirlestrar voru haldnir hátt í fimmtíu sinn- um, ýmist fyrir starfsfólk í leikskólum, grunnskólum,

frístunda- eða félagsmiðstöðvum eða fyrir nemendur í unglingadeildum. Einnig var nokkuð um sérsniðna fræðslu og ráðgjöf, bæði fyrir starfsmanna- og nemendahópa, þar sem fjallað var um ýmislegt sem tengdist ungu fólki, jafnrétti og mannréttindum.

Á haustmánuðum bauð Jafnréttisskólinn upp á sjálfsstyrkingarnámskeið fyrir stúlkur í 7. og 8. bekk og var það liður í því að vinna gegn auknum kvíða sem mælst hefur hjá ungum stúlkum. Námskeiðið var einnig hugsað sem liður í starfsþróun fyrir frístundaráðgjafa og náms- og starfsráðgjafa þar sem fulltrúar þeirra sátu hvert námskeið og fengu svo efni þess í hendur til að nota með fleiri hópum.

Á námskeiðinu var unnið með jákvæða sjálfsmynd, samfélagsmiðla, líkamsvirðingu, kynheilbrigði, samskipti og vináttu. Tæplega 100 stúlkur sátu námskeiðið á árinu.

Verkefnastýra Jafnréttisskólans, Kolbrún Hrund Sigurgeirsdóttir, sat fyrir Íslands hönd í stýrihópi ráðstefnunnar *YouthEQ 2017* sem haldin var í Kalmar í Svíþjóð í október. Fimm Íslendingar héldu erindi á ráðstefnunni og var verkefnastýra einn þeirra. Hún hélt einnig utan um rúmlega 50 stúlkna hóp sem tók þátt í alþjóðlegum hliðarviðburði sem kallaðist *Girl2leader* og var hluti af ársþingi samtakanna *Women Political Leaders* sem haldið var í lok nóvember. Stúlkurnar hittu kvenkyns þjóðarleiðtoga víðs vegar að úr heiminum og fræddust um mikilvægi kvenna í stjórnmálum.

Á árinu hófst undirbúningur að tilraunaverkefni í kynfræðslu í samstarfi við Foldaskóla, félagsmiðstöðina Fjörgyn, Seljaskóla og frístundamiðstöðina Miðberg.

Fullorðinsfræðsla

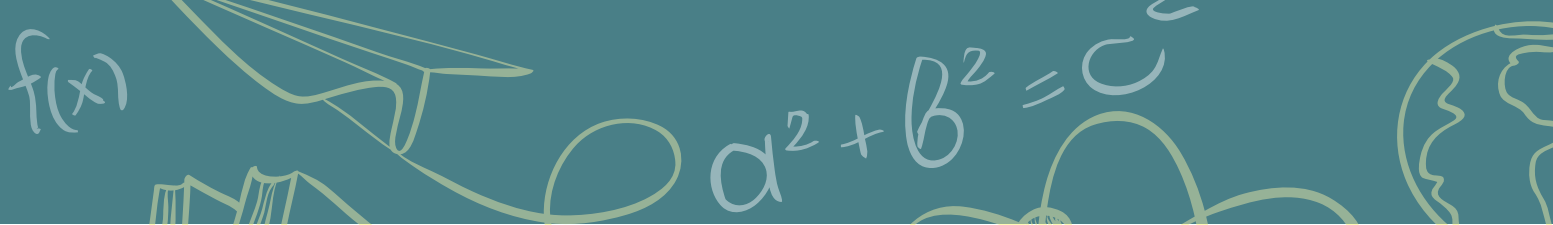
Hjá Námsflokkum Reykjavíkur var starfið með hefðbund- um hætti á árinu. Um 100 nemendur stunduðu þar nám, fastir starfsmenn voru sex en kennarar sem störfuðu sem verktakar voru 11.

Tekin var upp sú nýbreytni á árinu að íslenska og enska voru kennd saman af þálförum kennurum sem tóku fyrir fornsögurnar *Njálu* og *Egilssögu* og kenndu á nýstárlegan hátt. Þá fengu nemendur aukatíma í Fab-lab og féll það í góðan jarðveg.

Markmið starfseminni hjá Námsflokkunum var sem fyrr að veita einstaklingum tækifæri til að bæta við menntun sína, jafnt almenna sem sértæka, og styrkja félagslega stöðu með aukinni menntun.

Útskrift úr Kvennasmiðju vorið 2017

Starfsmenn og starfsþróun

Á árinu var mikil áhersla lögð á að manna öll störf á skóla- og frístundasviði. Verkefnið var tvíþætt, annars vegar að bæta starfsumhverfið og þar með laða að fleiri umsækjendum að störfunum og hins vegar aðgerðir til að vekja athygli á störfunum með auglýsingum og öðrum leiðum.

Mikil áhersla var lögð á starfsumhverfið og þrír starfshópar voru að störfum sem höfðu það að markmiði að greina og koma með tillögur til úrbóta. Þetta voru starfshópar um nýliðun og bætt starfsumhverfi grunnskólakennara, um nýliðun og bætt starfsumhverfi leikskólakennara og starfshópur um bætt starfsumhverfi fagfólks á vettvangi frístundastarfsins. Grunnskólahópurinn skilaði af sér tillögum í desember en hinum hópunum var gert að skila tillögum í byrjun árs 2018.

HEILSUEFLING

Reykjavíkurborg lagði á árinu áherslu á heilsueflingu starfsmanna. Ráðinn var verkefnastjóri til þess að halda utan um verkefnið sem á að stuðla að heilsueflandi vinnu-umhverfi með það að leiðarljósi að styðja starfsmenn við að efla heilsu, auka vellíðan og draga úr veikindafjarvistum. Ýmis heilsueflandi verkefni voru í gangi á árinu og má þar nefna *Heilsuleika Reykjavíkurborgar* sem haldnir voru 26. apríl-17. maí og 2.-23. október. Í tengslum við leikana fengu starfsmenn Reykjavíkurborgar aðgang að snjallsíma-forriti með ýmsum leikjum og áskorunum fyrir starfsfólk til heilsueflingar.

SAMGÖNGUSTYRKIR

Frá 1. september bauðst starfsfólki Reykjavíkurborgar að gera svokallaðan samgöngusamning með árlegum styrk

fyrir starfsfólk að upphæð 36.000 fyrir 33-49% starf eða 72.000 fyrir 50-100% starf gegn því að skuldbinda sig til að ferðast til og frá vinnu með öðrum hætti en á einkabíl. Starfsfólk skóla- og frístundasviðs lýsti yfir mikilli ánægju með þennan samning og í lok ársins 2017 voru um 1.900 starfsmenn sviðsins komnir á samgöngusamning.

VINNUSTADAGREINING

Vinnustadagreining var gerð á öllum starfsstöðum sviðsins á vorönninni til að fá fram viðhorf starfsfólks til ýmissa þátta, svo sem starfsumhverfis, samskipta og stjórnunarhátta. Niðurstöður voru birtar í hugbúnaðinum *Qlick Sense* sem var til bóta fyrir stjórnendur þar sem hann býður upp á mun fleiri tækifæri en áður til að rýna og vinna með einstaka þætti úr könnuninni. Niðurstöður nýtast hverjum starfsstað fyrir sig, sem og sviðinu í heild sinni, til þess að bæta starfsumhverfið enn frekar og laða að fleiri einstaklinga til starfa.

STYTTING VINNUVIKUNNAR

Á árinu var tilraunaverkefni um styttingu vinnuvikunnar í gangi, m.a. í leikskólanum Hofi. Það verkefni gekk vel, starfsánægja jókst og veikindi minnkuðu. Ákveðið var að

**ANNA
ÆTLAR
AÐ VERÐA
KENNARI**

**LANGAR ÞIG AÐ VINNA
MEÐ FRAMTÍÐ LANDSINS?**

Grunnskólar Reykjavíkurborgar

halda verkefninu áfram og munu átta starfsstaðir sviðsins taka þátt í 2. áfanga frá 11. febrúar 2018 og fram til 31. ágúst 2019.

AUGLÝSINGAHERFERÐ

Mikil vinna var á árinu lögð í að vekja athygli á störfum skóla- og frístundasviðs. Meðal annars voru sérfræðingar á auglýsinga- og birtingarstofum fengnir til samstarfs með ráðgjöf við auglýsingaherferðar. Í henni voru myndir af börnum þar sem fram kom hvað þau ætluðu sér að verða í framtíðinni og kjörorðið var *Langar þig að vinna með framtíð landsins?* Um var að ræða prentauglýsingar og leiknar auglýsingar sem birtar voru á haustmánuðum. Stjórnendur voru líka hvattir til þess að nýta samfélagsmiðla, heimasíðu og foreldrahópinn til að ná til umsækjenda og námskeið var haldið um auglýsingar á Facebook.

FYLGST MEÐ STÖÐU RÁÐNINGA

Grannt var fylgst með stöðu ráðninga í grunnskólum, leikskólum og frístundaheimilum frá upphafi skólaársins í ágúst, s.s. með könnunum hjá stjórnendum, vikulega í fyrstu og síðan á tveggja vikna fresti hjá leikskólum og á frístundaheimilum en sjaldnar í grunnskólum þar sem staða starfsmannamála var þar mun betri. Upplýst var reglulega um stöðu ráðninga í skóla- og frístundaráði.

ALFREÐ ATVINNULEITARMÍÐILL

Mannauðsþjónusta skóla- og frístundasviðs fundaði með umsýslaraðilum atvinnuleitarrvefsins *Alfreðs* með

það að markmiði að einfalda verklag fyrir starfsstaði í ráðningarmálum. Þá var haldinn kynningarfundur um *Alfreð* fyrir stjórnendur og farið yfir hvernig atvinnu- og auglýsingar eru settar þar inn. Einnig var fundað með ráðningarþjónustu Capacent og kannað hvernig sviðið gæti nýtt þá þjónustu. Capacent bauð fram sérsniðna lausn sem fól m.a. í sér að umsóknir frá vef Capacents bárust beint til stjórnenda.

FRAMADAGAR

Sviðið tók þátt í *Framadögum* HÍ í febrúar og kynnti starfsemi sína og þau störf sem bjóðast ungu fólki. Vel tókst til og mun sviðið verða aftur með að ári.

VÍSINDAFERÐ

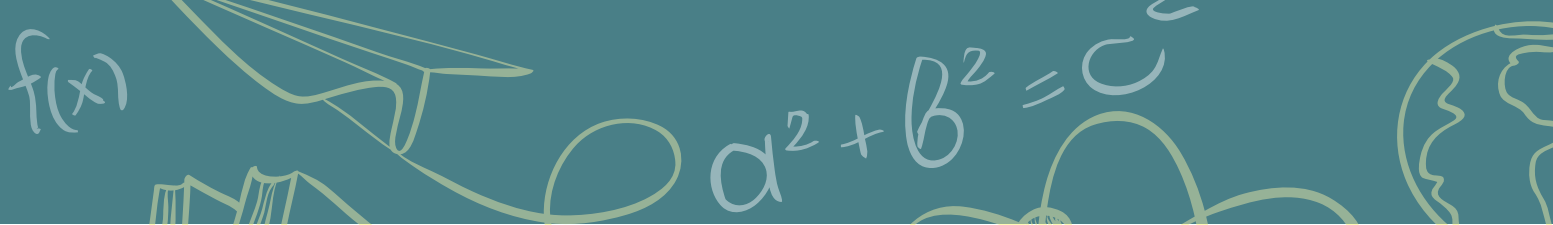
Í október bauð sviðið nemendum á Menntavísindasviði HÍ til vísindaferðar og naut áhugasamur hópur nemenda veitinga og fékk kynningu á starfi leikskóla, grunnskóla og frístundamiðstöðva. Fenginn var öflugur hópur af vettvangi til þess að aðstoða við að kynna störfin og starfsemina. Vísindaferðin heppnaðist mjög vel og ákveðið að endurtaka hana að ári.

SAMSTARF VIÐ FÉLAG ELÐRI BORGARA

Skóla- og frístundasvið fundaði með fulltrúum úr Félagi eldri borgara eftir að félagið sendi frá sér ályktun þar sem skólayfirvöld í Reykjavík voru hvött til þess að skoða hvort fá mætti fólk á eftirlaunum til hlutastarfa á leikskólum og frístundaheimilum borgarinnar. Félag eldri borgara sendi í framhaldinu sínum félagsmönnum póst þar sem störfin á skóla- og frístundasviði voru auglýst.

Starfsfólkið í leikskólanum Seljakoti var sigursælt á í Heilsuleikum Reykjavíkurborgar.

Rannsóknir og kannanir

ÁNÆGJA MEÐ DAGFORELDRA

Niðurstöður könnunar meðal dagforeldra og foreldra barna hjá dagforeldra 2015-2016 voru birtar í upphafi árs 2017. Þær sýndu mikla ánægju foreldra með þjónustu dagforeldra og kváðust 88% foreldra ánægðir með þjónustuna. Almenn ánægja var með flesta þætti í þjónustunni, s.s. aðstöðu dagforeldra inni og úti, fæði, dagskipulag og vistunartíma. Foreldrar voru óánægðastir með háan kostnað við dag-gæsluna og töldu fjórir af hverjum tíu hann of háan.

DAGFORELDRAR VILJA MEIRA SAMSTARF

Í könnun meðal dagforeldra kom fram ánægja þeirra langflestra með eftirlit af hálfu skóla- og frístundasviðs eða 87%. Sömu leiðis var ánægja með samskipti og heimsóknir daggæsluráðgjafa á þjónustumiðstöðvunum. Nær þrír af hverjum fjórum dagforeldrum vann með öðrum dagforeldrum og fólst sú samvinna t.d. í að hittast með barnahópna og í ráðgjöf og stuðningi vegna barnanna og eða foreldra. Meirihluti dagforeldra, eða 60% þeirra, vildu samkvæmt könnuninni vera í samvinnu við leikskóla í sínu hverfi.

FORELDRAR SEM FYRR ÁNÆGÐIR MEÐ LEIKSKÓLANA

Könnun meðal foreldra leikskólabarna sem gerð var á fyrri hluta ársins sýndi að 98% foreldra töldu að barninu þeirra liði vel í leikskólastarfinu og að það væri þar öruggt. Þá fannst 87% foreldra góður aðbúnaður í leikskólanum og nýu

af hverjum tíu foreldrum fannst þeir fá góðar upplýsingar um leikskólastarfið. Um 86% foreldra töldu að barnið væri ánægt með matinn og 82% þeirra voru ánægðir með þann mat sem barnið þeirra fékk í leikskólanum.

GÓÐAR NIÐURSTÖÐUR ÚR STÆRÐFRÆÐISKIMUN

Í árlegri stærðfræðiskimun í 3. bekk grunnskólanna náðu tæplega 95% nemenda þeim árangri að þurfa ekki á sérstökum stuðningi að halda í stærðfræði. Þetta var meginniðurstaða úr skimun sem kynnt var vorið 2017. Einungis um 5% nemenda í 3. bekk þurftu á sérstökum stuðningi að halda og var það þriðja lægsta hlutfall frá því stærðfræðiskimanir hófust. Hlutfallslega þurftu 5,4% stúlkna stuðning í stærðfræði og 5,1% drengja.

Tæp 96% nemenda í 3. bekk í Reykjavík tóku þátt í stærðfræðiskimuninni og hafa þeir aldrei verið fleiri.

63% NEMENDA Í 2. BEKK LÁSU SÉR TIL GAGNS

Lesskimun var lögð fyrir nemendur í 2. bekk grunnskólanna í apríl. Meginniðurstaðan var að 922 nemendur af 1.462, eða rúmlega 63%, náðu 65% árangri á prófinu og töldust því geta lesið sér til gagns. Hlutfallið var þremur prósentustigum lægra en á árinu 2016 og hið lægsta síðan 2013.

Nemendur sem ekki náðu 65% árangri á lesskimunarprófinu voru 540 eða tæp 37% af hópnum.

Um 66% stúlkna í lesskimun 2017 gátu lesið sér til gagns og 60% drengja. Munurinn á hlutföllum kynja í ár var því sex prósentustig og var sá mesti í fjögur ár.

Börn af leikskólanum Grænuþorg sýndu myndverk sín á Skólavörðustíg sumarið 2017.

Ráðstefnur og málþing

ÖSKUDAGSRÁÐSTEFNA

Vöxtur og vaxtarverkir var yfirskrift Öskudagsráðstefnu grunnskólakennara sem haldin var 1. mars. Hátt í sjö hundruð kennarar sátu ráðstefnuna þar sem fjallað var um hvernig fjölbreytt nám stuðlar að vexti allra nemenda.

Aðalfyrirlesari Öskudagsráðstefnunnar var breska fræðikonan Shirley Clarke, en hún hefur skrifað fjölmargar bækur um kennslu og leiðir til að virkja nemandann til að stjórna eigin námi, m.a. með leiðsagnarmati (formative assessment). Einnig var boðið upp á fimm málstofur þar sem fjallað var um vendikennslu, tækni og miðlun í kennslustofunni, lestraráhuga, nýja nálgun í kennslu unglunga og sjálfsmynd nemenda.

Á Öskudagsráðstefnunni voru einnig afhent hvatningarverðlaun skóla- og frístundaráðs fyrir framsækið gunnskólastarf og komu þau í hlut sex skóla; Grandaskóla, Klettaskóla, Hólabrekkuskóla, Rimaskóla og Vættaskóla. Þá voru minningarverðlaun Arthurs Morthens afhent í fyrsta sinn og komu í hlut Fellaskóla.

VALID ER SKEMMTILEGAST...

Hátt í sex hundruð leikskólastarfsmenn sátu ráðstefnuna *Valid er skemmtilegast þá fáum við að ráða hvað við leikum* sem haldin var í janúar. Meginviðfangsefnið var nám barna í leik og hvernig ná má fram sjónarmiðum þeirra.

Aðalfyrirlesarar voru Sara Margrét Ólafsdóttir doktorsnemi og

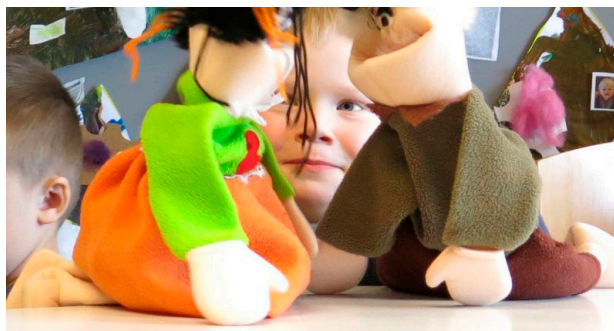
Dr. Kristín Norðdahl, dósent við Menntavísindasvið HÍ. Einnig voru flutt erindi frá tveimur leikskólum; Klara S. Kristjánsdóttir og Sigríður Jóna Clausen sögðu frá leiklistarverkefni sem unnið var í leikskólanum Laufskálum og Ingibjörg Jónasdóttir og Dagbjört Svava Jónsdóttir úr leikskólanum Rauðhóli sögðu frá reynslu af útikennslu.

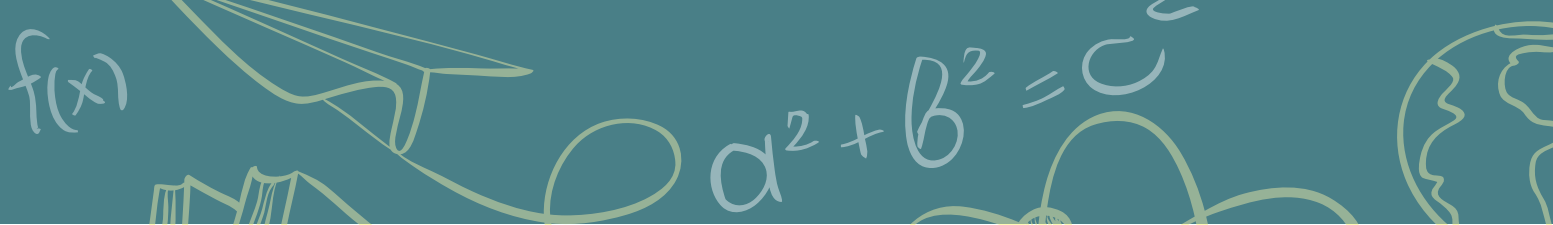
Ráðstefnan var haldin í samstarfi skóla- og frístundasviðs, Háskóla Íslands, Félags leikskólakennara og Félags stjórnenda í leikskólum.

MEÐ HÖFUÐ Í BLEYTI

Um miðjan maí var haldin fagstefna starfsfólks í frístundastarfinu í Gerðubergi undir fyrirsögninni *Með höfuð í bleyti*. Aðalfyrirlesari var Bóas Valdórsson sálfræðingur og fjallaði hann um hvernig frístundastarfið getur haft góð áhrif á geðheilsu og vináttufærni barna og unglunga. Að erindi hans loknu var boðið upp á tuttugu málstofur um margvísleg verkefni í frístundastarfinu, þar sem starfsfólk miðlaði af þekkingu sinni og reynslu. Hver gestur gat tekið þátt í fjórum málstofum, s.s. um árangursríkt hópastarf, vináttupjálfun, útleiki, forvarnir til framtíðar og fleira.

Á fagstefnunni voru hvatningarverðlaun fyrir framsækið frístundastarf og sáu Skúli Helgason, formaður skóla- og frístundaráðs og Eva Einarsdóttir varaformaður ráðsins um verðlaunaafhendinguna.

Verðlaun og styrkir

BARNABÓKAVERÐLAUN

Barnabókaverðlaun Reykjavíkurborgar komu á árinu í hlut þriggja ungra listakvenna. Ragnheiður Eyjólfsdóttir fékk verðlaunin í flokki frumsaminnna barnabóka fyrir *Skuggasögu – Undirheima*, seinni hluta *Skuggasögu – Arftakinn* sem hlaut Íslensku barnabókaverðlaunin á árinu 2015. Halla Sverrisdóttir hlaut verðlaunin fyrir þýðingu sína á *Innan múranna* eftir bandarísku skáldkonuna Nove Ren Suma og verðlaun fyrir bestu myndskreytingu barnabókar fékk Linda Ólafsdóttir fyrir *Íslandsbók barnanna*. Þetta var annað árið í röð sem Linda hreppti verðlaunin.

Valnefnd var skipuð Brynhildi Björnsdóttur formanni, Jónu Björgu Sætran borgarfulltrúa, Gunnari Birni Melsted grunnskólakennara, Davíð Stefánssyni fulltrúa Rithöfundasambands Íslands og Þórdísi Aðalsteinsdóttur fulltrúa Sambands íslenskra myndlistarmanna.

Alls voru fimmtán bækur, sem gefnar voru út á árinu 2016, tilnefndar til verðlaunanna við hátíðlega athöfn í Gerðubergi í mars, fimm bækur í hverjum flokki;

Besta myndskreytta barnabókin;

- Hafsteinn Hafsteinsson fyrir *Enginn sá hundinn*.
- Linda Ólafsdóttir fyrir *Íslandsbók barnanna*.
- María Sif Danielsdóttir fyrir *Vísnaðull*.

- Lína Rut Wilberg fyrir *Þegar næsta sól kemur*.
- Halla Sólveig Þorgeirsdóttir fyrir *Ævintýrið af Sólva og Oddi konungi*.

Besta þýðing á barna- og unglingabók;

- Harpa Magnadóttir fyrir þýðingu sína á bókinni *172 tímar á tunglinu* eftir norska rithöfundinn Johan Harstad.
- Ingibjörg Hjartardóttir fyrir þýðingu sína á bókinni *Annað land* eftir sænska rithöfundinn Håkan Lindquist.
- Lemme Linda Saukas Ólafsdóttir fyrir þýðingu sína á *Einhver Ekkineinsdóttir* eftir eistnesku skáldkonuna Kätlin Kaldmaa.
- Halla Sverrisdóttir fyrir þýðingu sína á bókinni *Innan múranna* eftir bandarísku skáldkonuna Nove Ren Suma.
- Guðni Kolbeinsson fyrir þýðingu sína á *Norn* eftir dansk/sænska tvíeykið Kim Fupz Aakeson og Rasmus Bregnhøj.

Besta frumsamda barna- og unglingabókin;

- Hildur Knútsdóttir og Þórdís Gísladóttir fyrir *Dodda – bók sannleikans*.
- Margrét Tryggvadóttir fyrir *Íslandsbók barnanna*.
- Þórey Mjallhvít H. Ómarsdóttir fyrir *Ormhildarsögu*.
- Ragnheiður Eyjólfsdóttir fyrir *Skuggasögu – Undirheima*.
- Hildur Knútsdóttir fyrir *Vetrarhörkur*.

Handhafar Barnabókaverðlauna Reykjavíkurborgar 2017: Linda Ólafsdóttir, Halla Sverrisdóttir og Ragnheiður Eyjólfsdóttir ásamt Degi borgarstjóra.

Samstarfsverkefni þriggja leikskóla, Borgin okkar, fékk sérstaka viðurkenningu skóla- og frístundaráðs. Á myndinni eru Arndís Gísladóttir og Sigrún Ásta Gunnlaugsdóttir leikskólastjóri fyrir Dalskóla, Rakel Snorradóttir og Þórunn Júlíusdóttir leikskólastjóri fyrir Klambra, Anna Gréta Guðmundsdóttir og Soffía Þorsteinsdóttir leikskólastjóri fyrir Sæborg, auk Skúla Helgasonar formanns skóla- og frístundaráðs og Evu Einarsdóttur varaformanns.

Sigurlaug Hrund Svavarsdóttir skólastjóri, Ólöf Sigurðardóttir, Valgerður Eiríksdóttir og Jón Mar Þórarinnsson grunnskólakennarar í Fellaskóla tóku við minningarverðlaunum Arthurs Morthens. Verðlaunagripurinn var málverk eftir Tolla, bróður Arthurs Morthens.

MINNINGARVERÐLAUN ARTHURS MORTHENS

Minningarverðlaun Arthurs Morthens voru veitt í fyrsta sinn við hátíðlega athöfn á Öskudagsráðstefnu grunnskólanna og komu í hlut Fellaskóla fyrir verkefnið *Allir á heimavelli*.

Í rökstuðningi valnefndar sagði m.a. að í Fellaskóla væri margbreytileiki í nemenda- og starfsmannahópnum allsráðandi. Alls bárust fimm tilnefningar til verðlaunanna. Valnefnd var skipuð fulltrúum frá Kennarafélagi Reykjavíkur, Félagi íslenskra sérkennara, Barnaheillum og SAM-FOK ásamt fulltrúa skóla- og frístundasviðs.

HVATNINGARVERÐLAUN

Hvatningarverðlaun skóla- og frístundaráðs fyrir skólaárið 2016-2017 voru afhent í þrennu lagi; á Öskudagsráðstefnunni 1. mars og á frístundaráðstefnunni Höfuð í bleyti

12. maí 2017 og á sérstökum verðlaunaviðburði fyrir leikskólana 19. maí. Markmið verðlaunanna er að stuðla að nýbreytni og þróunarstarfi og vekja athygli á því gróskumikla starfi sem fram fer í leikskólum, grunnskólum og frístundamiðstöðvum og skólahljómsveitum Reykjavíkurborgar.

Hvatningarverðlaun fyrir leikskólastarf;

- Geislabaugur fyrir verkefnið *Nú skal segja*
- Nóaborg fyrir verkefnið *Barn dagsins*
- Sæborg – Anna Gréta Guðmundsdóttir fyrir Jólagjafaverkefni og Öskudagsbúninga

Viðurkenning fyrir samstarfsverkefni;

- Leikskólarnir Dalskóli-leikskóli, Klambrar og Sæborg fyrir verkefnið *Reykjavík – borgin okkar*

Anna Margrét Ólafsdóttir leikskólastjóri í Nóaborg tók við hvatningarverðlaunum fyrir verkefnið *Barn dagsins*.

Fulltrúar samstarfsverkefnisins Fróðir foreldrar taka við viðurkenningu.

Arnheiður Ingimundardóttir og Þórdís Guðmundsdóttir, kennarar í Grandaskóla taka á móti hvatningarverðlaununum fyrir verkefnið Fuglar.

Hvatningarverðlaun fyrir frístundastarf;

- Félagsmiðstöðin Höllin fyrir verkefnið *Orkuboltar*
- Frístundamiðstöðin Miðberg og Ungmennaráð Breiðholts fyrir verkefnið *Fjármálafræðsla*
- Félagsmiðstöðin Þróttheimar fyrir verkefnið *Eflandi unglingar*

Viðurkenning fyrir samstarfsverkefni;

- Félagsmiðstöðin Tían, Ábæjarskóli og þjónustumiðstöð Árbæjar og Grafarholts fyrir verkefnið *Móttökuáætlun nýrra íbúa*
- Frístundamiðstöðin Tjörnin, foreldrafélög Austurbæjarskóla, Háteigsskóla, Hlíðaskóla, Vesturbæjarskóla, Landakotsskóla, Grandaskóla, Hagaskóla, Melaskóla, Íþróttafélögin KR og Valur, þjónustumiðstöð Vesturbæjar, Miðborgar og Hlíða fyrir verkefnið *Fróðir foreldrar*

Hvatningarverðlaun fyrir grunnskólastarf;

- Ártúnsskóli fyrir verkefnið *Sandleikur og sögugerð*
- Grandaskóli fyrir verkefnið *Fuglar*
- Klettaskóli fyrir verkefnið *Augnstýring*

Viðurkenningar

- Hólabrekkuskóli fyrir verkefnið *Nám á nýjum nótum*
- Rimaskóli fyrir verkefnið *Virðing - kynfræðsla í Rimaskóla*
- Vættaskóli fyrir verkefnið *Valver Vættaskóla*

NEMENDAVERÐLAUN

Þrjátíu og þrír nemendur fengu nemendaverðlaun fyrir að skara fram úr í námi, virkni í skóla- og félagsstarfi og aðra frábæra frammistöðu á tilteknu sviði skólastarfs. Verðlaunin voru afhent við hátíðlega athöfn í Lauga-lækjarskóla í lok maí.

Verðlaunahafar voru úr 3. - 10. bekk í 32 skólum og fengu þeir viðurkenningarskjal og bækur en hefð hefur skapast fyrir því að veita í verðlaun þær bækur sem hlutu barnabókaverðlaun Reykjavíkur. Að þessu sinni voru það þrjár bækur; *Íslandsbók barnanna* eftir Margréti Tryggvadóttur og Lindu Ólafsdóttur, *Skuggasaga - Undirheimar* eftir Ragnheiði Eyjólfsdóttur og *Innan múranna* eftir bandarísku skáldkonuna Nova Ren Suma sem Halla Sverrisdóttir þýddi.

Handhafar nemendaverðlauna skóla- og frístundaráðs 2017 voru:

- Dagur Hall í 10. bekk Austurbæjarskóla
- Bryndís Ósk Hauksdóttir í 10. bekk Árbæjarskóla
- Símon Orri Sindrasen í 7. bekk Ártúnsskóla
- Þórunn Vigdís Sigurðardóttir í 10. bekk Breiðholtsskóla
- Sara Dís Rúnarsdóttir í 9. bekk Dalskóla
- Agon Veselaj í 10. bekk Fellaskóla
- Bjarki Björnsson í 9. bekk Foldaskóla
- Matthías Löve í 10. bekk Hagaskóla
- Steinunn M. Jóhannesdóttir í 7. bekk Hamraskóla
- Andrea Ósk Óttarsdóttir í 9. bekk Háaleitisskóla
- Hulda Kristín Hauksdóttir í 10. bekk Háteigsskóla
- Gundur Ellingsgaard Petersen í 10. bekk Hlíðaskóla
- Dunja Dagný Minicí 3. bekk Hólabrekkuskóla
- Daria Paszok í 7. bekk Húsaskóla
- Guðrún Helga Guðfinnsdóttir í 9. bekk Kelduskóla
- Magnús Aron Ceesay í 10. bekk Klettaskóla
- Þórdís Agla Kristinsdóttir í 10. bekk Klébergsskóla
- Einar Vignir Einarsson í 10. bekk Landakotsskóla
- Röbert Zdravkov Demirev í 10. bekk Laugalækjarskóla
- Ida Karólína Harris í 6. bekk Laugarnesskóla
- Krístrún Sverrisdóttir í 7. bekk Melaskóla
- Benedikt Vilji Magnússon í 7. bekk Melaskóla
- Birgitta Ýr Sigurðardóttir í 10. bekk Norðlingaskóla
- Tómas Sindri Leósson í 9. bekk Reykjavík International School
- Hafsteinn Zimsen í 10. bekk Rimaskóla
- Karvel Geirsson í 7. bekk Selásskóla
- Ágúst Óli Ólafsson í 10. bekk Seljaskóla
- Erla Sif Leósdóttir í 4. bekk Skóla Ísaks Jónssonar
- Elva Rós Hannesdóttir í 9. bekk Sæmundarskóla
- Ivana Milutinovic í 10. bekk Tjarnarskóla
- Jóhanna Helgadóttir í 10. bekk Vogaskóla
- Þyri Erla Sigurðardóttir í 10. bekk Vættaskóla
- Katarzyna Jasielska í 8. bekk Ölduselsskóla.

ÍSLENSKuverðlaun

65 nemendur í grunnskólum Reykjavíkur tóku við *Íslenskuverðlaunum unga fólksins í bókmenntaborginni Reykjavík á Degi íslenskrar tungu* 16. nóvember. Frú Vigdís Finnboga-dóttir, fyrrverandi forseti Íslands og verndari verðlaunanna, afhenti þau við hátíðlega athöfn í Norðurljósasal Hörpu. Þetta var í ellefta sinn sem Íslenskuverðlaunin voru afhent en þeim er ætlað að auka áhuga grunnskólanema í Reykjavík á íslenskri tungu og hvetja þá til framfara í tjáningu í töluðu og rituðu máli.

Verðlaunin voru viðurkenningarskjal undirritað af frú Vigdís og bókinn *Ljóðaúrval með ljóðum Jónasar Hallgrímssonar*. Verðlaunahafar fengu einnig boð frá *Reykjavík bókmenntaborg UNESCO* og *Vigdísarstofnun* um móttöku í Veröld – húsi Vigdísar.

Við verðlaunaathöfnina mættu um 500 boðsgestir, verðlaunahafar, fjölskyldur þeirra, skólastjórar o.fl. Eva Einarsdóttir, varaformaður skóla- og frístundaráðs, bauð gesti velkomna, Skúli Helgason, formaður skóla- og frístundaráðs flutti setningarræðu, og frú Vigdís Finnbogadóttir flutti ávarp. Nemendur úr Skólahljómsveit Austurbæjar og Tónskóla Sigursveins fluttu tónlist. Samkvæmt venju lauk athöfninni með því að gestir risu úr sætum og sungu saman „Á íslensku má alltaf finna svar“ eftir Þórarinn Eldjárn og Atla Heimi Sveinsson.

STYRKIR

Skóla- og frístundaráð samþykkti í byrjun árs úthlutanir almennra styrkja og þróunarstyrkja til skóla- og frístundastarfs fyrir alls um 22,5 milljónir króna.

Alls bárust 60 umsóknir um þróunarstyrki til að styðja við verkefni sem stuðla að nýjungum, rannsóknum og nýbreytni í skóla- og frístundastarfi. 41 verkefni hlaut styrk.

Hæsti þróunarstyrkurinn til leikskólastarfs rann til verkefnisins *Töfrandi tungumál* í leikskólanum Miðborg.

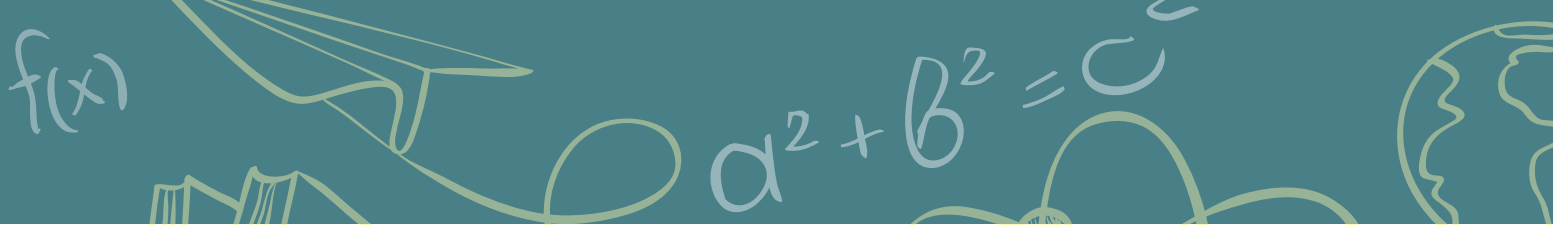
Hæsti þróunarstyrkurinn til grunnskóla kom í hlut Fella-skóla og miðaði að því að styrkja foreldrasamstarf með félagsmiðstöð fyrir foreldra og byggja þannig upp meira traust í skólasamfélaginu.

Hæsti styrkurinn til nýbreytni í frístundastarfi rann til félagsmiðstöðvarinnar Tíunnar vegna fjölmenningarverkefnis sem miðar að því að auka þátttöku barna og unglinga með annað móðurmál en íslensku í félagsmiðstöðvarstarfinu, efla færni starfsmanna, bæta upplýsingamiðlun og hafa áhrif á viðhorf barna og unglinga til annarra menningarheima.

Tvær skólahljómsveitir fengu jafnframt þróunarstyrki svo og fjögur sameiginleg þróunarverkefni leikskóla, grunnskóla og frístundamiðstöðva. Alls bárust 16 umsóknir um almenna styrki og fengu sjö verkefni styrki að andvirði 4,5 milljónir króna. Sá hæsti kom í hlut Tónstofu Valgerðar eða 1,5 milljón króna til verkefnisins *Tónvangur*.

Frú Vigdís Finnbogadóttir, fyrrverandi forseti Íslands og verndari Íslenskuverðlaunanna, afhenti þau við hátíðlega athöfn í Norðurljósasal Hörpu.

Viðburðir

BARNAMENNINGARHÁTÍÐ

1.600 börn úr 4. bekk grunnskólanna tóku þátt í setningarhátíð Barnamenningarhátíð í Eldborgarsal Hörpu í apríl. Þar var m.a. frumflutt lagið *Ekki gleyma* sem börnin gerðu í samstarfi við tónlistarkonuna Sölku Sól, en í því er fjallað um sameiginlega ábyrgð allra á því að passa upp á umhverfið.

Dagur B. Eggertsson borgarstjóri setti hátíðina sem stóð í heila viku. Því næst steig lúðrasveit á svið, sýnt var atriði úr *Bláa hnettinum*, rapparinn Ljúfur Ljúfur flutti *Orðbragðs-lagið* og danshópar sýndu hipp-hopp dans. Leynigestur setningarhátíðarinnar var svo MC Gauti sem söng með öllum salnum *Reykjavík er okkar* og ætlaði þá þakið að rifna af Hörpu.

Síðdegis á opnunardaginn stigu svo 700 leikskólabörn á svið í Eldborgarsalnum og sungu lög eftir Ólaf Hauk Símonarson. Dagskráin með leikskólabörnunum bar yfirheitið *Eniga Meniga* og var á vegum Tónskóla Sigursveins.

Alls voru sendir 20.000 bæklingar til grunn- og leikskólabarna í Reykjavík með dagskrá hátíðarinnar og sóttu þau og fjölskyldur þeirra afar vel þá 150 viðburði sem voru í boði meðan á hátíðinni stóð.

Þetta var í sjöunda sinn sem Barnamenningarhátíð fór fram í borginni og hefur hún fest sig rækilega í sessi hjá menningarstofnunum um alla borg. Í Ráðhúsinu fór fram fjölbreytt dagskrá á hátíðinni, m.a. var þar opnuð sýning á myndverkum nemenda í Klettaskóla, verkum sem þau máluðu með augnstýribúnaði. Sýningin hafði yfirskriftina *Augun mín* hafa svo margt að segja og sýndu tíu börn, sem ekki geta tjáð sig með orðum, litrík verk sín.

Þrír leikskólar; Dalskóli, Klambrar og Sæborg, stóðu einnig að skemmtilegri myndlistarsýningu í Ráðhúsinu á Barnamenningarhátíð undir fyrirsögninni *Reykjavík - borgin okkar*.

Þar mátti sjá myndir af nokkrum kirkjum borgarinnar, eins og Hallgrímskirkju og Háteigskirkju, einnig skip, fljúgandi furðuverur og margt fleira.

TAKA 2017

Um 90 myndir bárust í kvikmyndasamkeppni grunnskóla *Töku 2017*, en að vanda var keppt í fjórum flokkum yngri og eldri barna; flokki stuttmynda, hreyfimynda, heimildamynda og tónlistarmynda. Mixtúra margmiðlunarver hafði veg og vanda af þessum viðburði, en samkeppnin og kvikmyndahátíðin, þar sem bestu myndirnar voru sýndar fór fram í Bíó Pardís.

Sigurveggar í flokki leikinna stuttmynda komu annars vegar úr Árbæjarskóla þar sem eldri nemendur fóru á kostum með Kennaragríni, sem sett var saman í tilefni af 50 ára afmæli skólans. Heimildarmynd um Árbæjarskóla fékk jafnframt verðlaun. Í yngri flokki leikinna stuttmynda komu verðlaunin í hlut nemenda í Rimaskóla fyrir myndina *Lykkju*.

Leikskólabörn syngja inn barnamenningarhátíð í Eldborgarsal Hörpu.

Fjármál

Heildarkostnaður sviðsins á árinu 2017 var 46,3 milljarðar króna en á árinu 2016 var kostnaður 42,2 milljarðar og jókst hann því um 4,1 milljarð króna, eða 10%, á milli ára.

Hagræðingarkrafa fyrir SFS í heild var 262 mkr. á árinu 2017. Að teknu tilliti til hagræðingar þá var rekstrarniðurstaða SFS í heild afgangur upp á 85 mkr. og stóð því sviðið í heild undir hagræðingarkröfu.

GJALDSKRÁR OG ÚTGJÖLD

Í samræmi við fjárhagsáætlun borgarinnar, sem lagði áherslu á varfærni og ábyrgð í rekstri, voru fjármálastjórn og fjárhagsáætlun sviðsins í takt við þau markmið. Fjármál SFS mótuðust mjög af fjölþættum rekstri og hlutfallslega miklum

launakostnaði. Stærsta verkefnið var að tryggja að hægt væri að sinna öllum lögbundnum verkefnum innan þess fjárhagsramma sem sviðinu var úthlutað. Annar rekstrarkostnaður kallaði á stöðugt eftirlit og að leitað væri ítrustu hagræðingar. Stórt verkefni fólst í því að leita hagstæðustu verða í alla þjónustupætti, verkþætti og innkaup. Ráðgjafar- og innheimtupjónusta við alla starfsstaði SFS verður eflað og faglegir stjórnendur aðstoðaðir við daglega fjármálaumsýslu. Stefnt er að eflingu símenntunar starfsmanna á sviði fjármála og rekstrar.

Aðgerðir í skólamálum 2017

Grunnskólar	Auknar fjárheimildir 2017 í þús.kr.
Langtímaveikindi	123.286
Sérkennsla	138.156
Fæðisgjöld	219.006
Skólaakstur	156.995
Efning faglegs starfs í grunnskólum	144.000

Leikskólar	Auknar fjárheimildir 2017 í þús.kr.
Langtímaveikindi	149.600
Sérkennsla	32.000
Fæðisgjöld	137.900
Efniskostnaður við kennslu	6.900
Efning faglegs starfs í leikskólum	73.000
Uppreikningur á barngildum færður til 1. sept. ár hvert	50.000

ENDURSKOÐUN ÚTHLUTUNARLÍKANA

Unnið var að því að gera ný úthlutunarlíkön fyrir leikskóla, grunnskóla og frístundamiðstöðvar sem byggð voru á fyrirliggjandi gögnum og fjárhagsgreiningu á rekstrinum. Stefnt er að því að þau taki gildi skólaárið 2018-2019.

MEDFERÐ Á HALLA FRÁ 2015 OG 2016

Leik- og grunnskólar þurftu ekki að mæta halla vegna 2015 og 2016. Starfsstaðir með afgang sömu ár fengu hann yfirfærðan til ársins 2017.

BÆTT UPPLÝSINGAGJÖF OG AUKINN STUÐNINGUR

Lögð var áhersla á að bæta upplýsingagjöf, auka ráðgjöf og stuðning við stjórnendur sem þess óskuðu varðandi fjárhag og rekstur sinna starfsstaða.

MÖNNUN STARFA OG STAÐA FAGSTÉTTA

Á starfsárinu 2017-2018 var áhersla lögð á gæði og fagmennsku en mönnun starfa hefur reynst erfið síðustu ár, sérstaklega í leikskólum og á frístundaheimilum. Haustið 2017 var ýtt úr vör auglýsingaherferð í þeim tilgangi að laða að fólk í laus störf og verður þeirri vinnu haldið áfram með markvissum hætti. Einnig blasir við að erfitt geti reynst að manna fagstéttir því nýliðun leikskólakennara og grunnskólakennara mætir ekki þörfinni fyrir starfsfólk með þessa menntun. Einnig er stigvaxandi þörf fyrir félags- og tómstundafræðinga. Á árinu 2017 voru settir á laggir starfsþópar um nýliðun og bætt starfsumhverfi þessara fagstétta og munu þeir skila inn tillögum um starfsárið 2017-2018, sem fylgt verður eftir á komandi misserum í samstarf við hlutaðeigandi aðila t.d. Kennarasamband Íslands, háskóla og Samband íslenskra sveitarfélaga.

Kampakátir nemendur í Grandaskóla sem voru sigursælir á kvikmyndahátíðinni Töku 2017 og fengu m.a. öll verðlaun í flokki hreyfimynda yngri nemenda.

Útgáfur sviðsins

- Stefna- og starfsáætlun 2017
- Fréttabréf skóla- og frístundasviðs
- Símaskrá skóla- og frístundasviðs 2017-2018
- Ársskýrsla skóla- og frístundasviðs 2016
- Handbók um skólaráð – gefin út í samstarfi við Samband íslenskra sveitarfélaga og Heimili og skóla
- Könnun meðal foreldra barna hjá dagforeldrum 2015-2016
- Könnun meðal dagforeldra 2015-2016
- Viðhorf foreldra til leikskólans
- Viðhorf foreldra barna á frístundaheimilum
- Lesskimun í 2. bekk
- Viðmið um samskipti kennara og foreldra – skýrsla starfshóps.
- Nýliðun og bætt starfsumhverfi grunnskólakennara – skýrsla stafshóps
- Reglur um þjónustu félagsmiðstöðva
- Reglur um þjónustu frístundaheimila
- Stefna um frístundaþjónustu í Reykjavík fram til 2025
- Mat á leikskólastarfi í Lyngheimum
- Mat á leikskólastarfi í Hlíð
- Mat á skólastarfi í Breiðholtsskóla
- Opinskátt um ofbeldi – skýrsla um þróunarverkefni
- Mat á leikskólastarfi í Árborg
- Mat á leikskólastarfi í Hlíð
- Mat á leikskólastarfi í Lyngheimum
- Mat á leikskólastarfi í Maríuborg
- Mat á leikskólastarfi í Skerjagarði
- Mat á skólastarfi í Austurbæjarskóla
- Mat á skólastarfi í Breiðholtsskóla
- Mat á frístundastarfi – frístundaheimilið Draumaland
- Mat á frístundastarfi – frístundaheimilið Frostheimar
- Mat á frístundastarfi – félagsmiðstöðin 100og1
- Talnalykill í 3 bekk grunnskóla
- Símenntun í upplýsingatækni, skýrsla og tillögur starfshóps
- Upplýsingatækni í leikskólastarfi, skýrsla starfshóps
- Athugun á starfsemi Reykjavík International School

Ársskýrsla skóla- og frístundasviðs
Reykjavíkurborgar

2017

